

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

***U znaku
križa***

Naslovnica:

Naselje mladih vjernika u
Modravama u znaku križa;
snimio: P. Jurčević

ŽIVA ZAJEDNICA
lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Romana Kašaj, Marija Lovrić

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:
S izvora Dunava u Donauesschingenu;
snimio: A. Polegubić

ZAGREB

Stvara se kartoteka hrvatskih katolika u izvandomovinstvu

Članovi Vijeća na čelu s predsjednikom mons. Želimirom Puljićem i ravnateljem vlč. Antom Kutlešom

U dvorani Hrvatske biskupske konferencije na zagrebačkom Kaptolu u četvrtak 20. travnja završeno je dvodnevno zasijedanje Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Nakon pozdravnih riječi dubrovačkog biskupa Želimira Puljića, predsjednika Vijeća, slijedila su izvješća pojedinih delegata o stanju i problemima pastorala u hrvatskim katoličkim misijama diljem svijeta.

Sudionici su s ravnateljem hrvatske inozemne pastve vlč. Antom Kutlešom zaključili kako su nužni dodatni naponi i materijalna sredstva jer je budućnost organizirane inozemne pastve, koja se trenutno održava u 169 župa i misija u 18 država na pet kontinenata, sve teža i neizvjesnija. Prema mišljenju svih sudionika, mora se posvetiti jednaka pozornost izvandomovinstvu sa svim nje-

govim posebnostima, bilo da je riječ u susjednim, zapadnoeuropskim i prekomorskim zemljama, ili izbjeglicama i prognanicima, za koje se još ne zna ni približan ukupni broj. U tom je smislu nužno pokrenuti akciju stvaranja točne crkvene statistike, svojevrsnu kartoteku svih hrvatskih katolika u ino-

Prema podacima iz ožujka ove godine u hrvatskoj inozmnoj pastvi djeluje 216 svećenika, a od toga ih je u Njemačkoj 97. U svijetu je ukupno 169 hrvatskih katoličkih misija ili zajednica u kojima djeluje 127 svećenika Hrvatske biskupske konferencije, 83 Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i 3 Biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda. Biskupijskih je svećenika 69, a redovničkih 147.

zemstvu s njihovim osobnim podacima, kako bi se moglo što primjerenije odgovoriti potrebama naših vjernika. Upućena je i zamolba biskupima i redovničkim poglavarima za slanje svećenika u hrvatsko iseljeničtvo, zbog trenutnih hitnih zahtjeva iz Novog Zelanda, Australije, Južne i Sjeverne Amerike, Kanade, Švedske, Norveške, Belgije i Slovenije. Bilo je riječi i o materijalnim potrebama za rad ureda i ravnatelja inozemne pastve, te novčanoj potpori misijama koji nemaju vlastitih prihoda i izvora financiranja. Zato je osnovan Fond solidarnosti i upućena zamolba za pomoć misionarima, koji se nalaze u sredenijim materijalnim uvjetima. (S.B.)

● INTERVJU: Izbornik Z. Kranjčar

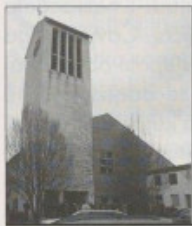

Čast je i ponos
biti izbornik i
igrati za
Hrvatsku

str.

6

● REPORTAŽA: HKZ Waiblingen
i HKZ Backnang

Zaštita vjerskih
i nacionalnih
posebnosti

str.

10

● PROJEKT „MODRAVE 2006“:

Duhovno
rekreacijski
program za
mlade

str.

8

IZ CRKVE U DOMOVINI:
Uskrs – u jedinstvu Duha

5

IZ CRKVE U SVIJETU: Papa protiv
rata, terorizma i nepravde

4

U SVJETLU BIBLIJE: o. Anto Popović
Nadahnuta Biblija koja nadahnjuje
Božansko nadahnuće nije pratilo sa-
mo proces zapisivanja, nego prati i
proces čitanja svetopisamskih tek-
stova

12

DJEČJI KUTAK

21-22

SOCIJALNI SAVJETNIK: S. Herceg
Dodatni prihodi umirovljenika

25

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: „Degeneriertes“
Deutschland

Zeitgeist: Es ist nie zu spät, etwas
Neues zu lernen

Kultur: Reise durch Mozarts Werk

13-15

Hvale je vrijedno pokretanje akcije stvaranja točne crkvene
statistike svih hrvatskih katolika u inozemstvu.

Traženje učinkovitijih rješenja

Nedavno su biskupi Hrvatske bi-
skupske konferencije izrazili pu-
no razumijevanje i potporu biskupi-
ma Biskupske konferencije Bosne i
Hercegovine i njihovim naporima za
borbu i prava katoličkoga hrvatskog
naroda u toj zemlji. Nije slučajno da
je ta potpora istaknuta upravo danas
kada se hrvatski narod u BiH grčevi-
to bori za svoja prava i dostojanstvo
koje mu u svakom pogledu pripada.
I ovoga je puta došlo do izražaja je-
dinstvo Crkve koja djeluje u hrvat-
skom narodu, bez obzira živi li u
Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini ili u
nekim drugim krajevima svijeta. Kad
je u pitanju hrvatsko izvandomo-
vinstvo, obje domovinske biskupske
konferencije zadržale su zajedničko
Vijeće za hrvasku inozemnu pastvu
na čijem je čelu dubrovački biskup
mons. dr. Želimir Puljić, a ravnatelj
dušobrižništva za Hrvate u inozem-
stvu vlč. Ante Kutleša.

Valja ujedno podsjetiti kako je
ovih dana održana i sjednica spo-
menutoga Vijeća u Zagrebu. Na
sjednici su istaknuti i konkretni pro-
blemi, poglavito materijalne prirode,
ali i pastoralnog osoblja. Hvale je vri-
jedan zaključak da je nužno pokre-
nuti akciju stvaranja točne crkvene
statistike u obliku svojevrsne kartote-
ke svih hrvatskih katolika u inozem-
stvu s njihovim osobnim podacima,
kako bi se moglo što primjerenije od-
govoriti potrebama naših vjernika. U
taj zahtjevan i izuzetno važan po-
sao mogle bi se uključiti i hrvatske
državne strukture kako bi se došlo
do pouzdanog podatka koliko uisti-
nu Hrvata živi u izvandomovinstvu,
kako ne bi bilo njihova preuveliča-
vanja, ali niti minimaliziranja. Takvi
konkretni podaci poslužili bi kao
podloga za zauzetije traženje učin-
kovitijih rješenja bilo na crkvenoj ili
društvenoj razini.

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

„Izrođena“ Njemačka

Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Kršćani su dočekali još jedan
Uskrs u „izrođenoj Njemačkoj“. Bu-
dući da je svako uskrsno slavlje,
slavlje života, u ovom broju „Žive
zajednice“ želim napisati nekoliko
misli o jednoj od najsvetijih i naj-
dragocjenijih ustanova: o ženidbi
koja vodi u obitelj. Čovjek je stvo-
ren za brak. Muškarac i žena su
ravnopravni partneri, stvoreni od
istog korijena, pozvani po Božjem
nalogu da prenose njima povjereni
život. Bog je onaj koji je čovjeka
učinio čovjekom i koji ga čini čov-
jekom. Ljudsko biće ne može op-
stati samostalno. Od samog počet-
ka svoga bivstvovanja postoji u su-
čovječnosti, uzajamnosti muškarca
i žene, zajedništvu dopunjujuće i
darivane ljubavi.

Razni člankopisci dnevnih ti-
skovina otkrivaju zastrašujuće po-
datke o očajnoj situaciji u obitelji-
ma. Tema produženja života u
ovoj zemlji već je duže vrijeme uz-
rok raznim problemima. Stoga je
od velike važnosti da kršćani usre-
dotoče svu svoju pozornost na Za-

četnika života, Isusa Krista, Sina
Božjega i Sina Čovječjega. To je
dobro. Tim više što i među kršćani-
ma ima puno onih koji zaboravljaju
na Onoga od koga dolazi život,
sva pomoć i snaga – na Boga,
našeg stvoritelja i uzdržavatelja.
Stoga ne čudi što se zaboravljaju i
njegova stvorenja.

U protekloj godini je u Njemač-
koj rođeno premalo djece, a sva-
kog dana ih je sve manje. Što se
događa s kršćanima u ovoj zemlji?
Što je s njihovom vjerom u Trojedi-
noga Boga, koji ih je po sakra-
mentu krštenja povezao sa živo-
tom? Bračne parove prate razni
strahovi: Komu ostaviti djecu na ču-
vanje, strah od lošeg financijskog
stanja, od spontanijih pobačaja.
Vrlo se malo piše poticajno o pozi-
tivnim razlozima koji govore u pri-
log osnivanju svoje obitelji. Nije li
samo u braku i obitelji budućnost i
Crkve i društvene zajednice?

Svima želim upravo takvu bu-
dućnost i svako dobro

Vaš fra Josip Bebić, delegat

Papa protiv rata, terorizma i nepravde

Afrika, posebno Darfur i područje Velikih jezera, Irak, Sveta zemlja, Južna Amerika – područja su za koja je papa Benedikt XVI. posebno molio i na koja je podsjetio u svojoj uskrsoj poruci iz lože bazilike sv. Petra u Rimu na Uskrs.

Neka uskrsli Gospodin učini da se posvuda osjeti snaga njegova života, mira i slobode. Danas su svima upućene riječi kojima je na uskrsno jutro anđeo ohrabrio uplašena srca žena: 'Ne bojte se!... Nije ovdje. Uskrsnuo je.' Isus je uskrsnuo i daruje nam mir; on sam je mir... Neka se ne boji čovječanstvo trećega tisućljeća otvoriti mu srce. Tim je riječima Sveti Otac zaključio svoju poruku „urbi et orbi“ na uskrsnu nedjelju, koju je pratilo više od 100.000 vjernika na Trgu sv. Petra u Rimu, kao i na stotine milijuna putem televizije. Poruku su prenosile 102 televizije u 65 zemalja.

Poželjivši mir cijelome svijetu, Papa je pozvao ljude svih narodnosti ili vjera da se zauzmu za vrednotu sretanog suživota, političkog i vjerskog, a da odbace rat i terorizam. Njima se, zapravo, ništa ne postiže. Vatikanski je radio istaknuo kako je Trg sv. Petra u uskrsnome slavlju bio prekrasan okvir za tu poruku, ali i za proslavu 79. rođendana pape Benedikta XVI., za kojega je bila upućena i jedna od molitava vjernika. Pojavio se kao i godinu dana prije, na dan izbora, na središnjoj loži bazilike sv. Petra, te istaknuo da „odlučan događaj uskrsnuća“ ostaje „uvijek aktualan“, te i u ovo „naše doba obilježeno nespokojem i nesigurnošću, ponovno doživljavamo događaj uskrsnuća koje je promijenilo izgled našega života, koje je promijenilo povijest čovječanstva. Od uskrsloga Krista svoju nadu očekuju, koji put i nesvjesno, svi oni koji su još uvijek potlačeni okovima patnje i smrti“, rekao je Sveti Otac.

„Ne bojte se!... Nije ovdje! Uskrsnuo! Isus je uskrsnuo i daruje nam mir; On sam je mir. Stoga Crkva svom snagom ponavlja: 'Krist je uskrsnuo – Christos anesti.' Neka se ne boji čovječanstvo trećega tisućljeća otvoriti mu svoje srce. Njegovo evanđelje u potpunosti napaja žeđ za mirom i radošću koja živi u svakom ljudskom srcu. Krist je sada živ i korača s nama. Preveliko otajstvo ljubavi! Krist je uskrsnuo, jer Bog je ljubav! Aleluja!“, završio je poruku Papa. Nakon nje uputio je čestitke na 62 jezika, među kojima i na

hrvatskom: „Sretan Uskrs!“ U tijeku uskrsnoga bdjenja i mise na Veliku subotu podijelio je sakramente kršćanske inicijacije sedmorici katekumena, novokrštenika iz različitih zemalja.

Križni put pita: Gdje je naše mjesto?

Na Veliki je petak po prvi puta predvodio obrede u bazilici sv. Petra, kao i križni put na rimskome Koloseju, mjestu gdje su život za Krista od samih početaka Crkve dali brojni kršćani. Križni put nije stvar prošlosti. Križni put ne tiče se samo neke točke Zemlje. Križ Gospodinov obuhvaća svijet; njegov križni put prolazi kontinentima i vremenima. Zato ljudi na križnome putu ne mogu biti samo gledatelji, promatrači. Moraju tražiti svoje mjesto: „Gdje smo?“ Tako je, bez unaprijed napisanoga teksta, govorio papa Benedikt XVI. Nakon što je s vjernicima prošao 14 postaja križnoga puta, na kojemu je i sam na prvoj i posljednjoj nosio teški križ, Papa je cijeli svijet – povezan televizijskim prijenosom 62 postaje u 42 zemlje – pozvao na razmišljanje o križnome putu.

Tijelo se danas prodaje i kupuje

A na postajama križnoga puta razmatralo se o sadašnjosti svijeta, prema tekstovima razmatranja koje je priredio nadbiskup Angelo Comastri, papin vikar za Grad Vatikan. Čovječanstvo je izgubilo smisao za grijeh pa dopušta da se širi bezumna apologija zla, mahnita volja za prijestupima, lažna i nepostojana sloboda koja isti-

će objesti, poroke i samoljublje, prikazujući ih kao uspjehe civilizacije. Zastajući na postajama, razmatralo se o siromaštvu, bijedi i nesrećama koje donose tugu i očaj. Čovjek stoga treba otvoriti oči za ljepotu obitelji, taj Božji san na koju se danas više ne gleda jer je objest ta koja prevladava. Tijelo je bilo u središtu razmatranja uz X. postaju. Tijelo se danas često prodaje i kupuje. Čovjek još nije shvatio da ubija ljubav, te da bez čistoće tijela ne živi i ne može stvoriti život. I time čovječanstvo pribija Isusa na križ. Ali on tu okrutnost ne pobjeđuje snagom. Ljubav je jedina snaga koja može pobijediti svijet. To je odgovor koji kao da je u tišini ušao u srce svakoga čovjeka koji se pita zašto je Krist umro na križu. Odgovor je ljubav, ona ista ljubav koja izvire upravo iz križa.

Juda – lažljivac vezan za novac

Svečanu misu „Večere Gospodnje“ s obredom pranja nogu papa Benedikt XVI. predslavio je u bazilici sv. Ivana Lateranskoga na Veliki četvrtak, 13. travnja. Tom se misom Crkva spominje Posljednje večere i ustanovljenja euharistije i svetoga reda. Papa je govorio o potrebi da ljudi, da vjernik bude čist i istaknuo da nisu svi ljudi čisti, podsjetivši na riječi evanđelista Ivana: „I vi ste čisti, ali ne svi“, onako kako ih je izrekao Isus. „Što čovjeka čini nečistim?“, upitao je potom Sveti Otac i dao odgovor: „Odbijanje ljubavi, ne htjeti biti ljubljen, ne ljubiti. Oholost je onoga koji vjeruje da mu nije potrebno nikakvo čišćenje, koji se zatvara spasenjskoj Božjoj dobroći. Oholost je ona koja ne želi ispovijediti i priznati da trebamo čišćenje.“ „U Judi još jasnije vidimo narav toga odbacivanja. On Isusa procjenjuje prema kategorijama moći i uspjeha: za njega samo su moć i uspjeh zbilja, ljubav nije važna. I on je pohlepan: novac je važniji od zajedništva s Isusom, važniji od Boga i njegove ljubavi. I tako postaje i lažac koji igra dvostruku igru i prekida s istinom; netko tko živi u laži i tako gubi smisao za vrhovnu istinu, za Boga.“ **M.K.**

Uskrs – u jedinstvu duha

U priopćenju biskupi obiju domovinskih biskupskih konferencija dali su punu potporu kongresu bogoslova Crkve u Hrvata koji će se održati u Đakovu krajem svibnja. Biskupi Hrvatske biskupske konferencije izrazili su puno razumijevanje i potporu svojim kolegama i njihovim naporima za borbu i prava katoličkoga hrvatskoga naroda u BiH.

Svetkovinu Uskrsa vjernici su proslavili diljem Domovine. Misna slavlja u nabiskupijama i biskupijama predvodili su naslovni ordinariji. U zagrebačkoj katedrali misu je predvodio kardinal Josip Bozanić, a u katedrali Srca Isusova u Sarajevu svečanu misu predvodio je kardinal Vinko Puljić. Uz čestitke biskupi su upozorili na aktualne probleme u društvu te pozvali nazočne na molitvu za mir i solidarnost u društvu.

Svi hrvatski biskupi za prava katolika u BiH

Tajništva Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije objavili su zajedničko priopćenje sa zajedničkog zasjedanja u Sarajevu. U priopćenju biskupi obiju domovinskih biskupskih konferencija dali su punu potporu kongresu bogoslova Crkve u Hrvata koji će se održati u Đakovu krajem svibnja. Biskupi Hrvatske biskupske konferencije izrazili su puno razumijevanje i potporu svojim kolegama i njihovim naporima za borbu i prava katoličkoga hrvatskoga naroda u BiH.

Spomen na pohod pape Ivana Pavla II. Bosni i Hercegovini slavio je vrhbosanski nadbiskup i metropolit kardinal Vinko Puljić na Veliki četvrtak u sarajevskoj katedrali uz koncelebraciju apostolskog nuncija u BiH nadbiskupa Alessandra D'Errica, pomoćnog vrhbosanskog biskupa Pere Sudara i sedamdesetak svećenika iz cijele Vrhbosanske nadbiskupije. Dio propovijedi kardinal Puljić posvetio je obljetnici smrti pape Ivana Pavla II., podsjetivši kako je taj veliki Papa upravo 12. travnja 1997. godine došao u katedralu u Sarajevu i uputio im očinsku riječ. „Ostavio nam je u spomen ovu svjetiljku mira, koja je u tijeku rata gorjela u bazilici s v. Petra, a donio nam ju je kao znak nade. Ona je znak svega onoga što je učinio za nas u tijeku rata“, rekao je kardinal Puljić.

Vodeći ljudi na Franjevačkoj teologiji

Predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ekumenizam i dijalog zagrebački pomoćni biskup Vlado Košić uputio je vjernicima židovske zajednice čestitku u povodu blagdana Pashe. U amfiteatru Franjevačke teologije u Sarajevu održana je 12. travnja uskrsna akademija koju su priredili studenti Franjevačke teologije. Središnji dio akademije, scenski prikaz „Kopljje“, izvela je dramska skupina Franjevačke teologije, a scenarij je, prema romanu Louisa De Wohla priredila sarajevska glumica Nada Đurevska. Među gostima bili su provincijal Bosne Srebrene fra Mijo Džolan, član predsjedništva BiH Ivo Miro Jović i visoki predstavnik EU u BiH Christian Schwarz-Schilling.

Na Veliki četvrtak zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio je misu posvete ulja u zagrebačkoj katedrali zajedno s pomoćnim biskupima Valentinom Pozaićem, Josipom Mrzljakom i Vladom Košićem te dvjestotinjak dijecezanskih i redovničkih svećenika. Kardinal je u propovijedi istaknuo važnost jedinstva prezbiterija jedne biskupije. Istaknuo je da prezbiterij mora imati jedinstvo i da je prezbiterij prvi služitelj jedinstva Božjeg naroda te da on to mora činiti postajući primjerom i pokretačem jedinstva te izbjegavajući ponašanja ili osude koje mu štete. Istaknuo je da je ova 2006. godina posebno važna u pripremi Sinode te da, po predsinsodskim raspravama u župama, dekanatima i drugim zajednicama vjernika diljem nadbiskupije sama Sinoda ulazi u Božji narod. Svi, bez iznimke su pozvani da se uključe u događaj pripreme Sinode.

Crkva se priprema za Europsku uniju

Redovita sjednica Stalnoga vijeća Hrvatske biskupske konferencije održana je u srijedu 5. travnja u Tajništvu HBK u Zagrebu. Glavna točka dnev-

noga reda sjednice bila je priprema programa proljetnoga plenarnog zasjedanja HBK na kojem bi trebalo biti govora o ulozi Crkve u procesu ulaska Hrvatske u Europsku uniju, o crkvenim sredstvima javnog priopćavanja i njihovom društvenom poslanju, o pastoralu mladih i studenata, o programima tijela HBK te drugim aktualnim temama Crkve u Hrvatskoj. Na sjednici je prihvaćeno sudjelovanje predstavnika HBK na nekim međunarodnim skupovima kao što je Europski susret biskupa i odgovornih za pastoral studenata u Rimu krajem rujna ove godine. Rješavano je i pitanje usklađivanja statuta nekih ustanova HBK s dokumentima koje je donijela HBK u vidu efikasnijeg rada i bolje organizacije. Stalno vijeće je također razmotrilo aktualno stanje u društvu. Na završetku Dana kršćanske kulture u Splitu održan je okrugli stol o temi „Medij i kršćanstvo“. Govorili su novinar HTV-a Jozo Barišić, glavni urednik „Glasa Koncila“ Ivan Miklenić, Ivica Relković (Radio „Marija“, „Katolički tjednik“) i predstojnik Tiskovnog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije dr. don Ivan Bodrožić.

Požezani „Putovima pape Ivana Pavla II.“

U prostorijama Međureligijskog vijeća (MRV) BiH u Sarajevu održana je sjednica Vijeća. Na sjednici su sudjelovali nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, metropolit SPC dabrobosanski Nikolaj, naibu reis Ismet Spahić u ime reis-ul-uleme Mustafe Cerića i predsjednik Židovske zajednice u BiH Jakob Finci.

Na sjednici je analiziran rad tijekom protekle godine dana te razmatrane aktivnosti za buduće djelovanje Međureligijskog vijeća. U prigodi prve obljetnice smrti pape Ivana Pavla II., utemeljitelja Požeške biskupije, oko 220 vjernika predvođenih biskupom Antunom Škvorčevićem hodočastilo je u Poljsku pod geslom „Putovima pape Ivana Pavla II.“ (A.O.)

RAZGOVOR S IZBORNIKOM HRVATSKE NOGOMETNE REPREZENTACIJE ZLATKOM KRANJČAROM

Čast je i ponos biti izbornik i igrati za Hrvatsku

U nadolazećem Svjetskom nogometnom prvenstvu koje se igra u Njemačkoj uskoro će najvažnija sporedna stvar na svijetu – „nogomet“ okupirati brojne male ekrane, okupiti gledatelje na stadionima. Među reprezentacijama koje se natječu u završnici Svjetskog prvenstva nalazi se i hrvatska reprezentacija. U skupini s Brazilom, Australijom i Japanom borit će se za prolazak u dalji krug natjecanja. O reprezentaciji, ulozi hrvatskih katoličkih misija i nogometu općenito govori hrvatski izbornik Zlatko Cico Kranjčar.

Žz: Hrvatska nogometna reprezentacija ušla je u završnicu Svjetskog nogometnog prvenstva koje se održava u Njemačkoj. Što to znači za Hrvatsku?

Zlatko Kranjčar: U prvom redu šport je stanovita vrsta promidžbe svakoga naroda i države pa tako i naš uspjeh promidžba je naše neovisnosti i naše snage, kulture. To ima još veću vrijednost za našu državu koja je mukotrpno stekla svoju neovisnost, u koju su mnogi branitelji utkali svoje živote. Što se tiče samog nogometa kao športa, on je veliki uspjeh za hrvatski šport u cjelini i promidžbu Hrvata. Kvalifikacija Hrvatske nogometne reprezentacije izravnim ulaskom u završnicu Svjetskoga nogometnog prvenstva koje se održava u Njemačkoj govori o tome da Hrvatska ima potencijal, da nogometaši, naši reprezentativci vole svoju državu i da bezrezervno brane njezine boje. To je na neki način automatski povezano s našim ljudima koji žive i rade u Njemačkoj. Koliko god to puno znači za naše ljude u Domovini, toliko je to

značajno, a usudim se reći možda i više za one koji žive i djeluju u Njemačkoj i drugdje u svijetu. Time su svjesni postojanja i vrijednosti svoje Domovine. Mi, u Hrvatskom nogometnom savezu sretni smo što je završnica upravo u Njemačkoj jer očekujemo veliku potporu naših ljudi koji tamo žive. Uvjereni smo da ona neće izostati.

Igrači su vezani uz Crkvu

Žz: Hrvatski narod izvan Domovine organiziran je kroz hrvatske katoličke misije, odnosno zajednice. Ima li neka izravna suradnja uoči prvenstva i kakva se pomoć očekuje od misija?

Zlatko Kranjčar: Uvjeren sam da će hrvatske katoličke misije učiniti korak prema nama, u prvom redu u snalaženju, zatim u druženju. Od njih očekujemo veliku potporu. Naše misije su uvijek pozitivno djelovale i u ono vrijeme kad je to bilo teško, dok nismo imali hrvatske države. One su oduvijek održavale jedinstvo i zajedništvo hrvatskoga naroda u tudini. To govorim iz iskustva dok sam još igrao nogomet. Sve što se održavalo i događalo, vrtilo se oko naših katoličkih misija. O događanjima u Domovini i svijetu ljudi su bili informirani upravo preko misija. One su i danas velika potreba našim ljudima u Njemačkoj, a i svima nama koji tamo dolazimo. Kad je u pitanju organizirana pomoć, hrvatska reprezentacija ima svoj program po kojem će djelovati. Ako se zatraži pomoć, to će više biti individualno. Ako pojedini igrač zatraži duhovnu pripremu ili pomoć, jasno je da će to potražiti u misiji. Koliko sam ja upoznat, većina naših nogometaša vezana je uz Crkvu. Ako bude poziva iz misija,

Štirnica: V. Čutura

mi ćemo se odazvati onim pozivima koji nam budu prihvatljivi dok smo na Svjetskom prvenstvu. Premda još termin nije određen, organizirat će se i utakmica između igrača reprezentacije, koji će nastupiti na Svjetskom prvenstvu, i hrvatskih nogometaša koji igraju u Njemačkoj. Najvjerojatni-

Ako bude poziva iz misija, mi ćemo se odazvati onim pozivima koji nam budu prihvatljivi dok smo na Svjetskom prvenstvu. Premda još termin nije određen, organizirat će se i utakmica između igrača reprezentacije, koji će nastupiti na Svjetskom prvenstvu, i hrvatskih nogometaša koji igraju u Njemačkoj. Najvjerojatnije je da će se igrati u Offenbachu, što bi trebala biti poslastica za hrvatske navijače u Njemačkoj. Tako će se malo zbližiti i bolje upoznati s našim nogometašima.

je je da će se igrati u Offenbachu što bi trebala biti poslastica za hrvatske navijače u Njemačkoj. Time će se malo zbližiti i bolje upoznati s našim nogometašima.

Žz: Koliko duhovna komponenta pomaže igračima na terenu?

Zlatko Kranjčar: Svakako da uz tjelesnu pripremljenost igrač mora biti i duhovno jak. Mora se usredotočiti na

igru, a da bi to mogao nužna je koncentracija koja proizlazi upravo iz duhovne komponente. Iako je to privatna stvar svakoga pojedinca, vidim da su moji igrači jako religiozni. Većina ih je vezana uz Crkvu i tu crpe snagu. Osobno sam vjernik i moje kršćanstvo nije samo deklarativno. Nastojim ga živjeti.

Žz: Što očekujete od nastupa na Svjetskom prvenstvu? Koja je snaga Hrvatske reprezentacije?

Zlatko Kranjčar: Samim tim što smo izravno ušli na Svjetsko prvenstvo postigli smo izvrstan rezultat. To nam na neki način daje do znanja da imamo dobru reprezentaciju, da smo momčadski jako cjelina. Gledajući u tom kontekstu, kao izbornik odredio sam cilj, a i moji igrači svojim igrama to su nagovijestili. Premda je teško i nezahvalno prognozirati, ali naš postavljeni cilj je biti drugi u skupini. Za sve nas koji se bavimo nogometom u Hrvatskoj stavljen je cilj pred nas da budemo drugi i to je neki minimum. Uz Brazil koji je favorit Svjetskog prvenstva mislim da imamo kvalitetu više od Japana i Australije i da je drugo mjesto ostvarivo. Odlaskom u drugi krug puno se toga otvara i onda je sve moguće. Uz malo sreće i Božje pomoći nadamo se i daljem plasmanu. Ne smijemo zaboraviti i tražiti pomoć naših navijača. E, upravo zbog toga važne su i naše misije.

Hrvati su talentirana športska nacija

Žz: Neke zemlje imaju više nogometaša nego Hrvatska stanovnika. Otud takav uspjeh Hrvatskoj?

Zlatko Kranjčar: U prvom redu mi smo vrlo talentirana športska nacija što potvrđujemo u određenom ciklusu natjecanja svojim rezultatima. Individualno su potvrđeni rezultati svjetskih razmjera u tenisu, u plivanju, u atletskim disciplinama. U kolektivnom natjecanju tu je rukomet, košarka, nogomet, odbojka. Mi smo talentirana nacija i bez obzira na infrastrukturu postizemo izvrsne rezultate. Tu se ne smije zaboraviti da je dobro animiranje populacije i promidžba određenih

športova dalo uspjehe što se vidi kroz rezultate. Važno je uključivanje u šport i poticanje mladosti da ih se što više uključi. Šport je dobar jer zbližava mladost. To je važno za mladi naraštaj koji osim duhovne nadogradnje teži biti kvalitetan športskim proizvodom naše zemlje.

Žz: Što je s klupskim nogometom u Hrvatskoj? Koja je njegova razina u odnosu na europski?

Kad je u pitanju nacionalna reprezentacija, svi su igrači jako motivirani. Zato sam počašćen kao izbornik što mogu voditi ovu reprezentaciju koja ima duh domoljublja prožet snažnim emocijama. Tu su nastupi u dresu Hrvatske i pod hrvatskom zastavom. To je čast svakom igraču. Čast je svakom čuti hrvatsku himnu. Malo tko ostaje na nju ravnodušan. To su pokazali igrači, kako generacije prije tako i ova generacija. Svakome je čast igrati za Hrvatsku.

Zlatko Kranjčar: Što se tiče kvalitete klupskog nogometa, usudim se reći da je naš nogomet u srednjoeuropskoj kvaliteti. Ne možemo se još nositi s jakim europskim klubovima iako smo u stanovitom usponu. Nogometni klubovi „Dinamo“ i „Hajduk“ bili su na europskim natjecanjima i vidjela se njihova snaga i razina. Naš najveći europski produkt je reprezentacija. Kvaliteta prema Europi ne može se imati u klupskim natjecanjima jer smo ušli u program tranzitne zemlje koja proizvodi i prodaje igrače prema vani. Zato nemamo europskih klupskih dostignuća. Određene momčadi pokazuju da mogu stvarati europsko ozračje i europski ugođaj. Za reprezentaciju je važno da mladi igrači igraju, a to mogu postići odlaskom u inozemstvo. Tu imaju tenziju i kontinuitet utakmica. U velikim i jakim europskim klubovima afirmiraju se kao kvalitetni igrači i na taj način pridonose razvoju hrvatskoga nogometa i reprezentacijskim uspjesima u cjelini.

Žz: Sve više je stranih igrača u Hrvatskoj. Koliko to šteti razvoju hrvatskoga nogometa?

Zlatko Kranjčar: Otvaranje granica prema svijetu ne čini ni nas iznimkom. I mi krećemo prema svijetu koji je otvoren. Hrvatski narod je uvijek bio otvoren i širokogrudan. Znali su prihvaćati druge, a cijeliti svoje. I po svojim

kulturološkim i kršćanskim načelima prihvaćaju i primaju ono što je pozitivno. Treba se paziti negativnosti. Ja sam za inačicu da na našim športskim prostorima kao i u drugim segmentima bude prisutna kvaliteta. S druge strane, treba tako urediti da se ne koči razvoj mladih igrača. Treba što više raditi na njihovoj afirmaciji i na kvaliteti i poboljšanju nogometa. Svaka zdrava konkurencija to može omogućiti

Očekujemo potporu navijača

Žz: Što očekujete od navijača na Svjetskom prvenstvu?

Zlatko Kranjčar: Moramo prije svega poštivati određena pravila kulturološkog naslijeđa i ponašati se „fer-plej“. Želja nam je da navijači budu uz nas i navijaju te da ostave dobar dojam. Neka to bude u onom ozračju koje pripada Hrvatima, civilizirano i kulturno. Neka nastoje ostaviti dobar dojam na domaćina i sve goste koji će biti prisutni na stadionima.

Našoj publici zahvaljujemo na dosadašnjem bodrenju. Ona je na neki način igrač više. Kako nam je uvijek bila vjerna, nadamo se da će u velikom broju navijati za našu reprezentaciju i u Njemačkoj.

Ne bih želio da naši navijači budu u incidentima koji se događaju. Neka navijaju sa srcem s emocijama i neka ostanu u granici normalnog ponašanja na onome što pripada kulturološki ovoj zemlji i ovom narodu. Ne smijemo zaboraviti da je Hrvatska još u Austro-Ugarskoj bila na neki način u Europskoj uniji. Pa je bila preteča moderne EU. U skladu s tim kulturološkim načelima moramo se i danas ponašati.

Žz: Koliko je domoljubni naboj snažan kod reprezentativaca?

Zlatko Kranjčar: Moram posebno istaknuti duh domoljublja kod svakog pojedinca u našoj reprezentaciji. Kad je u pitanju nacionalna reprezentacija, svi su igrači jako motivirani. Zato sam počašćen kao izbornik što mogu voditi ovu reprezentaciju koja ima duh domoljublja prožet snažnim emocijama. Tu su nastupi u dresu Hrvatske i pod hrvatskom zastavom. To je čast svakom igraču. Čast je svakom čuti hrvatsku himnu. Malo tko ostaje na nju ravnodušan. To su igrači pokazali, kako generacije prije tako i ova generacija. Svakome je čast igrati za Hrvatsku.

Razgovarao: Vlado Čutura

DUHOVNO – REKREACIJSKI PROGRAM ZA MLADE „MODRAVE 2006.“

Rad, molitva i rekreacija

|| Modrave – odmor na drugi način. Daj ruku, dodaj kamen, sagradi Crkvu! ||

Više od dvije tisuće mladih iz cijele Hrvatske već četvrtu godinu zaredom namjeravaju svoje slobodno vrijeme provoditi u iskonskoj prirodi u ljetne mjeseci od 2. srpnja do 3. rujna u Modravama. Prijave počinju od 15. svibnja. Daljnje obavijesti mogu se dobiti na web stranici: www.skac.hr

Naime, Studentski katolički centar – „Palma“ (SKAC) u suradnji s Uredom za mlade HBK i pod pokroviteljstvom Šibenske biskupije ostvaruje projekt „Modrave“. Prema već utvrđenom rasporedu, u trajanju od 7 dana, u tom se razdoblju izmijeni 9 skupina od osamdesetak osoba, koje čine učenici, studenti i mladi intelektualci iz svih krajeva zemlje, ali i inozemstva. Svi stanovnici kampa borave u šatorskom naselju podignutom uz morskobalu na rtu Ovanj, na Modravama nasuprot Murteru, koje je vlasništvo Šibenske biskupije.

Osjeti se samo miris mora

Sve je oko njih nenametljivo, tiho, gotovo mistično, nema buke, osjeti se samo miris mora. Cilj projekta je utemeljiti oazu normalnog života, u kom bi mladima bio ponuđen model kako se kvalitetno družiti, komunicirati i odmarati se.

Želja nam je otkriti im, na njima razumljiv i prihvatljiv način, vrijednosti duhovnog života; važnost organiziranosti, timskog rada, te im dati priliku da uoče kako je i tjelesni rad od bitne vrijednosti za cjelokupni razvoj njihove osobnosti. Odmor na Modravama je uistinu dobar odmor, ali od-

mor s pamćenjem, a ne onaj od kojeg boli glava, od kojeg se teško budimo i od kojeg se treba kasnije, kad se vratimo kući, „još jednom odmoriti“. I to je najbolji pokazatelj da projekt Modrava prema mjerodavnim anketama pokazuje kako se 96 posto sudionika želi ponovno vratiti. Ta činjenica dovoljno govori sama za sebe, bez obzira na uvjete života koji su tamo stvarno zahtjevni, jer pitka voda se donosi iz obližnjeg Murtera, a ono malo struje koja treba za najnužnije potrebe dobiva se iz agregata. Međutim, ni to nije problem. Nema glazbe ni interneta, a spava se u vrećama za spavanje koje su položene na palete u šatorima s dvadeset i nekoliko osoba. Šatore posuđuje Hrvatska vojska. Baš zbog tih spartanskih uvjeta potreban je dnevni red, ali i volja svakoga pojedinca. Jer za one koji su naučili kako je odmor istoznačnica s neradom ili potpunom opuštenošću takav oblik programa ne bi bio prihvatljiv.

Dan započinje molitvom

Ustaje se već u 7.30. U osam je jutarnja molitva, nakon toga doručak. U devet sati je tzv. misao dana, jedan kratki duhovni nagovor kojim se postavlja jedna duhovna misao za taj dan, a koju kasnije svaki sudionik tijekom dana na neki način susreće i s njom se dotiče. Potom je rad, dakle tjelesni rad, bilo okapanje terena, maslina, prostora i uopće okoliša, spremanje ručka, čišćenje ili neki drugi rad koji ide za uređenjem kampa te jednostavno omogućava život u samom kampu. Rad traje do 11.30, a nakon toga je slobodno vrijeme koje se može iskoristiti za kupanje i slično. Ručak je u 13 sati. Na-

Misa na otvorenom svakodnevni je dio programa

kon ručka je duhovna nota – oko 14 sati. Tada nastupa vrijeme tišine ili pribiranja koje se može iskoristiti kao odmor. Nakon toga je slobodno vrijeme do 19 sati koje je moguće iskoristiti za različite fakultativne sadržaje, predavanja o različitim temama npr. o maslinarstvu, kulturi vina, kulturi sira itd. U tom smislu postoji suradnja kampa s Institutom za jadranske kulture i melioraciju krša iz Splita koji u Modrave povremeno šalju stručnjake iz pojedinih znanstvenih područja radi predavanja i upoznavanja osobitosti ovog dijela Hrvatske. Nakon toga i večere, iako termin nije strogo određen, slijedi sv. misa na otvorenom, a potom večernji program i rad u skupinama. Svi su polaznici podijeljeni na nekoliko manjih skupina, a svaka ima svoga animatora posebno pripremljena za tu tematsku cjelinu. Oni zajednički obrađuju pojedine teme katehetsko-duhovnog programa. To otprilike traje sat i pol, ovisno o temi. A taj je rad u skupini vrhunac dana jer mladi rekapituliraju sve ono što su doživjeli toga dana te dolazi do razmjene iskustava, međusobnog upoznavanja, otvaranja

Molitva pred Presvetim

Nade se mjesta i za pjesmu

i nakon toga slijedi neformalni dio uz glazbu i pjesmu.

Nezaobilazno mjesto – rt Ovanj

Gotovo idealno mjesto za takav projekt je rt Ovanj na području Modrava između Pirovca i Draga, koje je vlasništvo Šibenske biskupije. Područje je to posve nenastanjeno, turistički ne devastirano, oaza mediteranske vegetacija, starih maslinika, suhoziđa. Svojevrsni prirodni rezervat u kom je stoljetni rad težaka i ribara usklađen sa cjelokupnim ambijentom. Upravo takav teren sam od sebe nameće i ideju sačuvanja tog ambijenta, poziva na suživot, budi ekološku svijest, oplemenjuje duh. Otčitavajući poruku samih Modrava, ona je: molitva, rad, ljubav prema zemlji i odmor. Upravo to i jest bitni sadržaj koji bismo mladima nudili. Privlačnost takve vrste ka-

Ispovijed pod maslinama

mpiranja leži, po mišljenju većine sudionika, u uspjeloj ravnoteži triju osnovnih elemenata-okosnica života u kampu: rad, duhovni program te odmor. Središnja bi misao projekta bila: „Sebe radom izgraditi, molitvom produbiti, zabavom razveseliti, odmorom obnoviti.“ Uzajamnost tih elemenata stvara kreativni ritam aktivnoga ali i opuštenog odmora. Izolacija stvara doživljaj slobode od trivijalnosti standardnog načina odmaranja; upućuje na život skupine i produbljuje interes za svijet prirode oko nas. Program i život u kampu vode animatori koji su za tu zahtjevnu ulogu pripremani tijekom triju vikenda formacije u lasinj i na Baškim Oštarijama. U svakoj skupini u kampu nalazi se liječnik ili netko od starijih studenata medicine, a u priručnoj ambulanti nalazi se sva potrebna oprema i lijekovi za prvu pomoć – dar domaćih proizvođača lijekova i medicinske opreme.

Zasluge Studentskoga katoličkog akadenskog centra

Voditelj projekta „Modrave“ je o. Ivica Musa, voditelj Studentskoga katoličkog akademskog centra (SKAC) „Palma“, studentske udruge koja je proizašla iz tradicije Isusovačkog reda sa studentima još od početka 20. stoljeća; rad s mladima posebno je intenzivan otkad je o. Luka Rađa osnovao ovu udrugu. On se priklonio modernijem načinu rada s mladima i tako je nastala udruga koja ima različite aktivnosti osim onog tipično katehetsko-vjeronaučnog rada sa studentima. Pokrenuo je web stranicu <http://www.skac.hr> na kojoj također mladi zainteresirani za ljetovanje na Modravama mogu naći potrebne podatke.

Dakle, rad i briga za sebe i za očuvanje prirode formira mladoga čovjeka, a to se do sada pokazalo uspješnim. Tu se sklapaju brojna poznanstva, prijateljstva, rođene su i ljubavi. Dakle ovdje se događa sve ono što čini kreativni mladi život.

Mladi su oslobođeni potrebe za kasnim noćnim izlascima, bez glazbe, bez struje, bez vode, bez alkohola. Modrave pokazuju da kvalitetno druženje mladih jest alternativa u odnosu na kojeikakve druge sadržaje koji im se nude svakodnevno. Na Modravama im se nude različiti programi: četvrtkom je cijelodnevno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom gdje se mladi međusobno izmjenjuju, petkom je križni put za kojeg mladi sami pišu molitve, subotom velika opro-

Zajedničko pripremanje objeda

štajna veselica s vrlo zanimljivim programom koji prirede sudionici svih skupina. U tim trenucima dolaze do izražaja velike kreativne zabavljачke sposobnosti mladih. Program koji traje sedam dana na prvi pogled čini se jako kratkim, ali s obzirom na to da je vrlo intenzivna karaktera, svatko dolazi do izražaja i pokazuje svoje kreativne sposobnosti. I obližnja župa Banjevci bila je sponzor u namirnica-ma. Daljnje obavijest i prijave na www.skac.hr

Josip Repeša
Snimio: P. Jurčević

Korisne i kreativne sposobnosti mladih dolaze do izražaja

Teško se rastati od prijatelja

HRVATSKE KATOLIČKE ZAJEDNICE WAIBLINGEN I BACKNANG

Zaštita vjerskih i nacionalnih posebnosti

U nedavno osnovanim hrvatskim katoličkim zajednicama Waiblingen i Backnang okuplja se oko 2500 Hrvata katolika.

Hrvatska katolička misija (HKM) Waiblingen počela je samostalno djelovati 1982. godine, kada se odvojila od HKM Stuttgart. U posljednje vrijeme došlo je do novog ustroja u Biskupiji Rottenburg-Stuttgart prema kojem su ranije misije prestale s radom, a nastle su nove hrvatske katoličke zajednice sa svojim pastoralnim vijećem, zasebnim prostorijama i svaka djeluje neovisno o drugoj. Tako su na području prijašnje HKM Waiblingen ustanovljene dvije hrvatske katoličke zajednice (HKZ): HKZ sv. Nikole Tavelića u Waiblingenu (osnovana 2. siječnja 2006.); Marienstr. 16, 71332 Waiblingen, tel. 07151 15222, fax. 07151 59900, e-mail: zuj@arcor.de, i HKZ sv. Ante Pado-vanskog u Backnangu (osnovana 1. srpnja 2005.); Marienburgerstr. 5, 71522 Backnang, tel. 07191 9144931, fax. 07191 3667976, e-mail: sv.ante@stjohannes-bk.de. Obje zajednice, koje broje oko 2500 Hrvata katolika, vodi fra Jure Zebić uz svesrdnu pomoć referentice zajednica Stanke Vidačković.

HKM Waiblingen od početka vode franjevci Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Dosad su je vodili: fra Ivan Čupić (1982.-1986.), fra Mirko Marić (1986.-1988.), fra Josip Lucić (1988.-1996.) fra Josip Božić Stanić (1996.-1999.), fra Stanko Dotur (1999.-2003.) te od 2003. do danas fra Jure Zebić. Kao pastoralni suradnici i suradnice u misiji su djelovali: Stanka Vidačković (1974. do danas), s. Cecilija Mikac (1984.-1986.), Nada Kolić (1987.-

1989.), Senka Puljević (1990.-1990.) te Ivan Ivanković (1992.-2002.). Kao socijalna radnica za Hrvate na tom području od 1984. do 1990. djelovala je Jelena Tunjić, a do 1971. do danas djeluje Mirko Vidačković.

Pastoralne aktivnosti

Misna slavlja svake se nedjelje na hrvatskom jeziku služe u crkvi sv. Ante u Waiblingenu u 11.30 te u crkvi sv. Ivana Krstitelja u Backnangu u 14 sati. Misa za mlade upriličuje se nekoliko puta godišnje u Waiblingenu, a u pripremi sudjeluju mladi.

U obje hrvatske katoličke zajednice ustrojena su pastoralna vijeća. Vijeće u Waiblingenu broji deset, a u Backnangu šest članova. Na čelu vijeća u Waiblingenu je dr. Petar Kružić, a u Backnangu Nedeljko Korać. Sastaju se četiri puta godišnje te zajedno s pastoralnim osobljem organiziraju vjerski i društveni život u zajednicama. U vijećima je više mladih, što je posebno ohrabrujuće.

U skupini čitača je oko 50 članova, a petoro laika su i djelitelji Pričesti. Ministrantska skupina u obje zajednice broji oko 40 ministranata. Sastaju se povremeno. U vjeronauku od 1. do 9. razreda uključeno je više od sto vjeroučenika. Sakramentu prve sv. Pričesti ove će godine 21. svibnja pristupiti 14-ero vjeroučenika, a sakramentu sv. potvrde, kojeg će 25. lipnja podijeliti gospičko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović, 21 potvrđenik. Aktivna je molitvena skupina koja broji oko deset članova, a sastaju se četvrtkom. Svako-ga mjeseca u Waiblingenu se održava i susret mladih, na kojem se okupi oko 30 sudionika. Uz prigodno pridavanje i zajedničku molitvu prigoda je to da se međusobno upoznaju i izmjenju iskustva.

Voditelj
zajednica
fra Jure
Zebić

Suradnja s njemačkim zajednicama

U sklopu zajednica ne postoji zasebna folklorna skupina. Folklor je aktivan u sklopu Kulturno-sportskog društva „Zrinski“ iz Waiblingena, na čijem je čelu Mirko Vidačković. Članovi društva se rado odazivaju na suradnju s hrvatskim katoličkim zajednicama te sudjeluju u sklopu raznih aktivnosti. U Waiblingenu djeluje i skupina žena koju vodi referentica zajednica Stanka Vidačković. Sastaju se jednom mjesečno. Uz druženje i molitvu, uvijek pokrenu kakvu korisnu akciju: primjerice izradu čestitki, svijeća, uskrasnih predmeta i sl., a novac od prodaje upute u misije u Tanzaniji gdje djeluje hrvatski misionar don Velimir Tomić. Susreti žena su se ranije organizirali na razini cijele biskupije, a znalo ih se okupiti i do 800. Organizacija je pripala biskupijskom Odboru za žene, a predsjednica Odbora je Stanka Vidačković. „Nakon novog ustroja u biskupiji aktivnosti ovakve vrste su reducirane, a dobro bi bilo da se nastavilo s dosadašnjom

Referentica
zajednica
Stanka
Vidačković

Članovi crkvenog zbora

Vjernici za vrijeme mise u Waiblingenu

praksom", ističe Stanka. U Waiblingenu djeluje i zbor odraslih koji okuplja oko 25 članova. Ranije ga je vodio Ivan Ivanković. Danas voditelj u klasičnom smislu ne postoji, a članovi pjevaju uz orguljsku pratnju: dr. Petra Kružića, Željke Vukoja i Bernada Palamete. Aktivan je i zbor mladih u kojem je oko 15 članova, a vodi ga Željka Vukoja.

Hrvatske katoličke zajednice gaje izvrsnu suradnju s njemačkim zajednicama, poglavito s onima u čijim se crkvama služi misno slavlje na hrvatskom jeziku. Upriličuju se i zajednička slavlja za blagdan sv. Ante, Tri kralja, Veliki četvrtak i Tijelovo. Takva suradnja traje već dvadeset godina zahvaljujući domaćem njemačkom župniku u Waiblingenu Franzu Klappeneckeru, koji je za zasluge u radu sa zajednicama drugih materinskih jezika dobio biskupijsko priznanje – medalju sv. Martina. Kao prijatelj Hrvata više je puta posjetio Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Također kvalitetnu suradnju ostvaruju i s drugim hrvatskim katoličkim zajednicama na tome području. Veće proslave održavaju se za Nikolinje i Majčin dan te blagdane zaštitnika zajednica: sv. Nikole Tavelića i sv. Ante Padovanskog. U organizaciji proslava sudjeluje i Marija Prpić, učiteljica Hrvatske dopunske škole u Waiblingenu. Jednom godišnje upriličuju se i duhovne obnove, a također i hodočašća i prigodni izleti.

Treća generacija statistički ne postoji

„Nakon prvotnih poteškoća koje smo imali oko traženja novih prostora, sada smo zadovoljni i dobiveni prostori zadovoljavaju naše potrebe. Prednost je što se nalaze neposredno

uz crkvu sv. Ante u Waiblingenu u kojoj se služi misa na hrvatskom jeziku. Kad je u pitanju budućnost naših zajednica, konkretan problem vidim u to-

se nakon 25 godina, otkako je osnovana misija, ne osjećaju punopravnim članovima sadašnje zajednice. U tom smislu nastojimo nešto učiniti na razini cijele biskupije. Ako se nešto konkretno ne učini na tome području, onda držim da ove naše novoosnovane zajednice neće imati budućnosti. Tome pridodajem i problem novorođenih Hrvata koji se

pravno gledano nikada statistički neće pribrojiti našoj zajednici. Ono što je pozitivno, to je suživot s njemačkim vjernicima, prema kojemu smo i mi dio ove mjesne Crkve s posebnim potrebama, a ne kao prije i u vjerskom i nacionalnom smislu izolirani. U tom smislu u Waiblingenu u sklopu zajedničkih pastoralnih prostora otvorena

je i knjižnica s dvojezičnom literaturom na njemačkom i hrvatskom jeziku. Pohvalno je da se i naši ljudi sve više uključuju u ono što organiziramo zajedno s njemačkim vjernicima. Ujedinjeno podsjećam kako će svaka zajednica drugih materinskih jezika zajedno s njemačkim zajednicama potpisati ugovor o suradnji na pastoralnom planu. Vrlo je važno ovaj izazov prihvatiti i u sklopu njega maksimalno štititi svoje i vjerske i nacionalne posebnosti. U tom smislu mislim da je posebno važno za budućnost naših zajednica da se hrvatska djeca i nadalje samostalno pripremaju za sakramente“, kazao je na kraju voditelj hrvatskih katoličkih zajednica Waiblingen i Backnang fra Jure Zebić.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Za vrijeme mise u Backnangu

me što od 2000. godine sva djeca koja se rode u Njemačkoj automatski dobiju njemačko državljanstvo i kasnije se vode u statistikama njemačkih zajednica. Ključ za osnivanje hrvatskih zajednica je upravo broj registriranih pripadnika hrvatskoga naroda prema crkvenim statistikama. Prema tome se raspoređuje novac iz biskupijskog proračuna. Nakon što nestane prva i druga hrvatska generacija, treće statistički gledano, neće ni biti. Unatoč tome, za sada se vjerski i nacionalni život Hrvata u ove dvije hrvatske katoličke zajednice odvija uspješno“, istaknula je referentica zajednica Stanka Vidačković.

Ugovor o pastoralnoj suradnji

„Mogu reći da za sada ove dvije zajednice djeluju vrlo kompaktno. Hrvatska zajednica u Waiblingenu prostire se na 2-3 njemačke župe na koje su naslonjene i to obuhvaća oko 700 Hrvata katolika, a ostalih 1500 vjernika su negdje izvan i nemaju pravo birati pastoralno vijeće. Unatoč tome, oni se redovito okupljaju na misijskim aktivnostima, iako

Uz ministrante slavlja su ljepša

Piše:
Anto
Popović, OFM

Nadahnuti Biblija koja nadahnjuje

Božansko nadahnuće nije pratilo samo proces zapisivanja, nego prati i proces čitanja svetopisamskih tekstova.

Za kršćane Biblija je „Knjiga nad knjigama“, zato što je to Knjiga koja sadrži jedincatu Božju objavu i Božji govor izrečen ljudskim riječima (Dei Verbum 13: analogija utjelovljenja). Sam Bog je, naime, na poseban način po Duhu Svetom „pratio“ proces oblikovanja i zapisivanja „svetopisamskih knjiga“, tako da su „svetopisamski tekstovi“ božanski nadahnuti (2Tim 3,16; DV 11). Za svaki, pa tako i svetopisamski tekst, uz zapisivanje važno je i čitanje teksta. To znači da božansko nadahnuće nije pratilo samo proces zapisivanja, nego božansko nadahnuće (Duh Sveti) prati i proces čitanja istih svetopisamskih tekstova.

Zahvaljujući ovoj aktivnoj dimenziji božanskog nadahnuća, čitanje Biblije postaje kruh života za vjeru Crkve i po čitanju svetih knjiga „Otač nebeski dolazi u susret svojim sinovima“ (DV 21). Zahvaljujući čitanju zapisanih riječi Svetoga pisma Isus Krist je trajno nazočan i on ponovno progovara svaki put kada se u Crkvi čita Sveto pismo (usp. Sacrosanctum Concilium 7). U temelju suvremenog civilizacijskog shvaćanja jedincatog dostojanstva svakog ljudskog bića stoji tvrdnja s početka Biblije da je čovjek stvoren na sliku Božju (Post 1,26-27). Velicina ljudskog bića izranja također i iz ideala koji Biblija postavlja pred čovjeka, a to je poziv čovjeku da prihvati Božju svetost (Lev 19,1), Božje milosrđe (Lk 6,36), Božju savršenost (Mt 5,45.48) kao normu vlastitog ponašanja i da na taj način postane dijete Božje. Stranice Biblije bile su nadahnuće za nastanak brojnih i velikih djela ne samo na području teologije (Augustin, Toma Akvinski, K. Rahner), nego i na drugim područjima kao što je filozofija, glazba, klasična djela svjetske literature. Dovoljno je podsjetiti da je djelo M. Heideggera, *Bitak i vrijeme* (Sein und Zeit) nadahnuće najstarijom Pavlovom poslanicom (1 Sol 4-5). Brojna glazbena djela, poput simfonija (npr. I. Stravinsky, Simfonijska psalama), opera (npr. A. Schönberg, Mojsije i Aron) i oratorija (npr. G. F. Händel, Mesija), nadahnuti su bi-

blijskim događajima ili likovima. Još su brojnija književna djela nadahnuti i protkana biblijskim motivima (npr. nobelovac T. Mann, Josip i njegova braća).

Klasični spjev Božanska komedija na kojoj je pjesnik Dante Alighieri radio u vrlo teškim životnim uvjetima od 1307. do 1321. g. također je nadahnuti i protkana ne samo biblijskim likovima i motivima, nego i kršćanskom tradicijom. U prvom dijelu ove trilogije pjesnik je opisao svoje putovanje kroz Pakao gdje je vidio najteže oblike prijestupnika (izdajice, varalice, sijače nesloge, zavodnike, škrtice i rasipnike). U drugom dijelu opisao je prolazak kroz čistilište, gdje je vidio oholice i zavidnike, srdite i nemarne, a u trećem dijelu pjesnik opisuje svoj prolazak kroz raj, gdje susreće velikane

Uzdizanje pogleda ka Bogu vodi preko Djevice Marije, jer Marijino lice najviše sliči Kristovu licu, i stoga promatranje bistrine Marijina lica pripravlja za viđenje Krista (Raj, XXXII, 85-87).

Tako je pjesnik, prateći Marijine milostive oči, upravo svoj pogled k vječnome Svjetlu. U susretu pjesnikova pogleda s Vječnim Svjetlom pjesnikov vid nije bio zaslijepljen, nego je, naprotiv, snaga pjesnikova vida postajala čistija i jasnija, dok je ponirao u tajnu Vječnoga Boga. I na vrhuncu svoga mističnog viđenja pjesnik je spoznao da je Bog Ljubav, koja pokreće Sunce i ostale zvijezde (Raj, XXXIII, 145). Govor o Mariji u Božanskoj komediji, klasičnom i veličanstvenom spjevu svjetske literature zacijelo je bio nadahnut biblijskim likom Marije i kasnijim kršćanskim, teološko-vjerskim razmišljanjem o Marijinoj ulozi u Božjem planu spasenja i u Kristovu djelu otkupljenja. Ovaj nadahnuti govor pjesnika Dantea toliko je snažan i univerzalno-vjerski istinit, da poput svih klasičnih djela, nadilazi vlastito vrijeme i prostor, i nastavlja oslov-

Zahvaljujući čitanju zapisanih riječi Svetoga pisma Isus Krist je trajno nazočan i on ponovno progovara svaki put kada se u Crkvi čita Sveto pismo.

ljavati pokoljenja kasnijih čitatelja. Štoviše, suvremeni dokumenti Učiteljstva često, kada govore o Mariji preuzimaju neke nezaboravne, poetsko-vjerske tvrdnje o Djevici Mariji iz Danteove Božanske komedije. Tako je papa Pavao VI. u svojoj enciklici *Marialis cultus* (Marijansko štovanje) iz 1974. citirao Dantea u broju 56, gdje govori o Marijinoj nebeskoj slavi koja služi na čast svemu ljudskom rodu jer je „ona ... ljudskoj naravi dala toliko dostojanstvo da se njezin Stvoritelj nije ustručavao sebe učiniti njezinim stvorenjem“ (La Divina Commedia, Paradiso, XXXIII, 4-6). Papa Ivan Pavao II. u br. 10 enciklike *Otkupiteljeva Majka* (Redemptoris Mater) iz 1987., u kontekstu otajstva Marijina bogomajčinstva, komentirao je liturgijski himan koji Mariju naziva „Roditeljkom svojega Roditelja“ uz pomoć sličnih riječi koje Dante donosi kao molitvu svetog Bernarda, a koji Mariju oslovljava s „Djevice Majko, Kćeri svoga Sinal“ (Divina Commedia, Raj XXXIII, 1). ■

iz kršćanske tradicije, kao što su, sv. Franjo, koji je pun serafske ljubavi i sv. Dominik, koji je odsjev kerubskog svjetla.

Pri kraju ovog trećeg, najuzvišenijeg dijela Božanske komedije posebno mjesto zauzima Blažena Djevica Marija. Pjesnikov prikaz Nebeske Kraljice prožet je dubokim poštivanjem i iskrenom ljubavlju prema Isusovoj Majci. Neizrecivu ljepotu Blažene Djevice Marije pjesnik dočarava opisom Marije kao miline očiju svih svetaca. S istim ushićenjem i žarkom ljubavlju Marijinu dražest promatra i pjesnik, zajedno sa sv. Bernardom, koji je miljenik i najveći štovatelj Bogorodice.

Za ostvarenje konačnog, posljednjeg cilja pjesnikova mističnog putovanja, a to je viđenje Najvišeg Blaženstva, tj. samoga Boga, Marija je ključna posrednica i zagovornica kod Boga. Naime, Bog uvijek uslišava Marijin zagovor, zato što Mariju ljubi kao svoju kćer, a štuje kao svoju majku.

„Degeneriertes“ Deutschland

Verehrte Leserinnen und Leser der Lebendigen Gemeinde!

Die Christen haben ein weiteres Osterfest im „degenerierten“ Deutschland gefeiert. Da jedes Osterfest auch ein Fest des Lebens ist, möchte ich in dieser Ausgabe der Lebendigen Gemeinde einige Gedanken über eine der heiligsten und wertvollsten Einrichtung aufschreiben: die Eheschließung, die zur Familie führt. Im holländischen Katechismus lesen wir: „Mensch zu sein bedeutet, von anderen Menschen geboren zu werden, aus Sehnen und Gewebe anderer Menschen geformt zu sein. Hinter jedem einzelnen Menschen stehen zwei Personen, und hinter diesen stehen wiederum zwei Familien.“ Der Mensch ist für die Ehe geschaffen. Mann und Frau sind gleichberechtigte Partner, die aus der gleichen Wurzel geschaffen wurden und entsprechend dem Auftrag Gottes aufgefordert sind, das ihnen anvertraute Leben weiterzugeben. Gott ist derjenige, der den Menschen zum Menschen gemacht hat und ihn zum Menschen macht. Das menschliche Wesen kann nicht unabhängig bestehen. Von Beginn seines Daseins an besteht der Mensch in der Mitmenschlichkeit, der Wechselbeziehung von Mann und Frau, der Einheit aus ausfüllender und schenkender Liebe. In der Bibel ist das Wort Gottes für alle Generationen niedergeschrieben: „Gott schuf den Menschen als sein Abbild; als Abbild Gottes schuf er ihn. Als Mann und Frau schuf er sie.“ (Gen 1,27).

Verschiedene Autoren der hiesigen Tageszeitungen enthüllen in ihren Artikeln beängstigende Angaben zur hoffnungslosen Situation in den Familien. Das Thema der Verlängerung des Lebens ist in diesem Land schon seit längerer Zeit die Ursache für eine Vielzahl an Problemen. Daher ist es von großer Wichtigkeit, dass die Christen ihre Aufmerksamkeit auf den Schöpfer des Lebens richten, auf Jesus Christus, den Sohn Gottes und des Menschen Sohn. Das ist gut. Umso mehr, da es auch unter den Christen viele gibt, die denjenigen vergessen haben, von dem das Leben und jegliche Hilfe und Kraft kommt: Gott, unseren Schöpfer und Fürsorger. Daher

verwundert es nicht, dass auch seine Geschöpfe in Vergessenheit geraten.

Obwohl heutzutage in der Gesellschaft die menschliche Würde und Freiheit hervorgehoben werden, sind die Menschen zunehmend so sehr mit sich selbst beschäftigt, dass sie die anderen um sich herum nicht sehen wollen. Bei vielen Einzelpersonen, Familien und Gemeinschaften hat der Egoismus das Leben in seinen Besitz genommen. „Der Staat hat den Familien so viel Freiheit gegeben, dass er sie letztendlich zerstört hat“, so schreibt Wulf Schiese in der FAZ vom 26.03.06.

Im vergangenen Jahr wurden in Deutschland zu wenige Kinder geboren, und mit jedem Tag werden es weniger. Die Journalisten schreiben,

Deutschland würde „degenerieren“. Für den Geburtenrückgang gibt es viele Gründe: Die geringere Zahl der Geburten aufgrund des Gebrauchs von Kontrazeptionsmitteln zur Empfängnisverhütung ist einer der Gründe. Schwangerschaftsabbrüche und beiderseitige Sterilisation hinterlassen auch ihre Spuren. Je besser die Lebensbedingungen sind, desto mehr gibt es solche Menschen, die sich für einen bequemen, hedonistischen, Lebensstil entscheiden. Es gibt immer mehr Egoisten, Karrieristen und kinderfeindliche Menschen in diesem Staat. Die Emanzipation der Frauen hat dazu geführt, dass ein großer Prozentanteil der Frauen studiert. Um ihre Karriere fortzusetzen, wollen diese Frauen keine Kinder haben. Einige sehen ihren Fehler ein. So hat Andrea Bischof in der deutschen Zeitung FAZ

geschrieben: „Als Frau ohne Kinder habe ich das Gefühl, dass ich eine Art Verbrechen begangen habe.“ Das sind schwerwiegende Worte.

Was ist mit dem göttlichen Segen, den Gott über Adam und Eva, allen Ehepaare spendet? Letzterer verwirklicht sich im Grunde in der Erneuerung der menschlichen Art. Gottes Worte sind unmissverständlich: „Seid fruchtbar, und vermehret euch, bevölkert die Erde ...“ (Gen 1,28).

Was geschieht mit den Christen in diesem Land? Was ist mit ihrem Glauben an den dreieinigen Gott, der sie durch das Sakrament der Taufe mit dem Leben verbunden hat? Ich denke an Jesus Christus. Die Christen sind – in ihrer ganz besonderen Rolle – zum Leben und zur Weitergabe des Lebens aufgefordert. Das so genannte christliche Deutschland ist, gemessen an der Geburtenquote, von Platz 191 auf Platz 181 gefallen. Auch mit Kroatien und anderen christlichen Ländern in Europa sieht es nicht viel besser aus. Was wird in fünfzig Jahren sein? Die Fachleute prognostizieren keine rosige Zukunft. Gibt es eine Hoffnung oder einen Ausweg aus der aktuellen Situation?

Es sieht nicht so aus. Im Jahr 2050 wird jeder dritte Deutsche älter als 60 Jahre sein. Ohne Kinder wird diese Gesellschaft wirtschaftlich und sozial zugrunde gehen. Eine Gesellschaft, die keine Kinder hat, hat ihre Zukunft verspielt. In Deutschland herrscht schon lange eine kinderfeindliche Haltung vor. Wer kennt nicht die Aufschrift: „Spielen im Hof ist für Kinder verboten!“? Eltern, die Kinder mit sich führen, werden mit Geringschätzung betrachtet, wo immer sie auftauchen. Auf der Einladung zu einer Ausstellung stand geschrieben: „Kinder und Hunde unerwünscht“.

Ehepaare werden von unterschiedlichen Ängsten verfolgt: Das Problem der Kinderbetreuung, die Angst vor finanziellen Problemen, vor Fehlgeburten. Sehr wenig wird über positive Gründe geschrieben, die für eine Familiengründung sprechen und dazu motivieren. Liegt denn nicht gerade in der Ehe und in der Familie die Zukunft der Kirche und der Gesellschaft?

Ich wünsche Ihnen allen diese Zukunft! Alles Gute.

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

Es ist nie zu spät, etwas Neues zu lernen

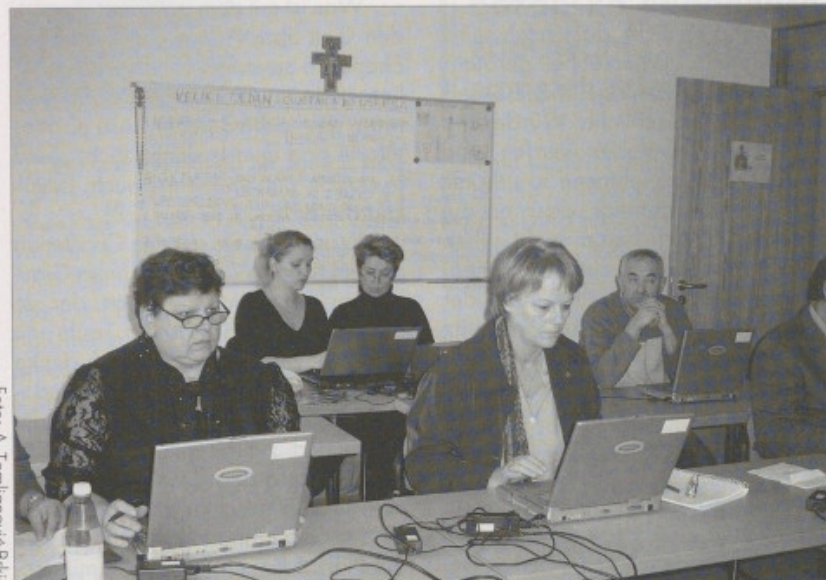

Foto: A. Tomljanović-Brkić

Computerkurs in der Kroatischen katholischen Gemeinde Frankfurt im Rahmen des Projekts „Ältere Migranten“ der Katholischen Erwachsenenbildung

Als ich mit 24 Jahren meinen Eltern mitteilte, ich wolle noch ein weiteres Musikinstrument lernen, antworteten diese, ohne lange zu überlegen, ich sei dafür zu alt. Da ich mich weder zu alt für diese neue Herausforderung fühlte, noch zu unerfahren – ich spielte schon zwei Instrumente – überraschte mich diese ernst gemeinte Antwort meiner Eltern, hatten sie mich doch selbst in jungen Jahren musikalisch gefördert. Warum war ich auf einmal zu alt für etwas, wofür ich mich nicht zu alt fühlte?

Altersbilder

„Man ist so alt, wie man sich fühlt.“ So gut dieser Spruch auch klingen mag, manchmal erhalten wir aus der Gesellschaft oder unserer unmittelbaren Umgebung andere Signale und dann heißt es: „Man wird alt, wenn die anderen es einen wissen lassen“. Mit meinen 24 Jahren war ich also nach Meinung meiner Eltern in einen anderen gesellschaftlichen Normalitätsbereich eingetreten, in dem nach kroatischem Bild von dieser Altersgruppe die Phase des Lernens abgeschlossen sein musste, gemäß dem Sprichwort: „Was Hänschen nicht lernt, lernt Hans nimmermehr.“

Wir wissen, dass das oben erwähnte Sprichwort in unserer modernen Wissensgesellschaft des le-

benslangen Lernens an Gewicht verloren hat und sich stattdessen immer stärker der Spruch „Was Hänschen gelernt hat, das reicht für Hans nimmermehr.“ durchzusetzen scheint. In unserer heutigen Gesellschaft, die von rasantem Fortschritt gekennzeichnet ist, ist es zur Notwendigkeit geworden, dass man von Zeit zu Zeit, sein Wissen durch Updates auf den neuesten Stand bringt, um nicht irgendwann ins Abseits zu geraten.

Das sogenannte lebensbegleitende Lernen ist aber nicht nur für die „jungen“ Alten, die etwa aus beruflichen Gründen lernen, äußerst gewinnbringend. Lernen kann auch für die Hochbetagten sehr sinnvoll sein,

Bildung, und der Gesundheit besteht. Demnach kann Lernen auch helfen, präventiv für das eigene Wohl zu sorgen.

Nützliche Bildung im Alter hilft auch, die Kommunikation mit den jüngeren Generationen zu verbessern. Schnell werden in unserer Gesellschaft Menschen ab einem gewissen Alter, insbesondere dann, wenn sie selbst nicht mehr im Beruf stehen, als altmodisch und unwissend auf das „Abstellgleis“ geschoben. Sie werden damit sogar als potenziell hilfebedürftig definiert und ihrer eigentlichen Kapazitäten enteignet. Durch solche negativen Bilder vom Alter und von den alten Menschen kann es passieren, dass letztere sich verunsichert fühlen und mit Rückzugstendenzen reagieren. Das ist sehr schade, denn ältere Menschen verfügen über einen breiten Erfahrungshorizont und man kann auch von ihnen viel Sinnvolles lernen.

Es ist nie zu spät...

Ich bewundere ältere Menschen, die sich an den Vorgängen der heutigen Zeit interessiert zeigen und es auch im fortgeschrittenen Alter wagen, etwas Neues zu lernen. Sie wirken wie ein Jungbrunnen und strahlen das aus, was wir als Weisheit bezeichnen. Natürlich habe ich Verständnis dafür, wenn sie mit zunehmenden Alter auch nicht mehr alles mitmachen wollen.

„Man kann nichts dagegen tun, dass man altert, aber man kann sich

Nützliche Bildung im Alter hilft auch, die Kommunikation mit den jüngeren Generationen zu verbessern.

zumal sie, die „älteren“ Alten, Studien zufolge, und entgegen dem weit verbreiteten Bild von älteren Menschen, sehr aktiv sind und ein großes Potential haben. Lernen im fortgeschrittenen Alter kann durchaus nützlich sein. Es können neue Interessen entdeckt und Kontakte mit anderen Menschen geknüpft werden. Es ist sogar erwiesen, dass eine Wechselbeziehung zwischen dem Lernen, der

dagegen wehren, dass man veraltet!“, hat Lord Samuel einst gesagt. Wir werden alle, ob wir es wollen oder nicht, mit jedem Tag älter. Ich habe mir für das Älterwerden vorgenommen, der Ansicht zu widerstehen, dass es früher besser war und ich werde bestrebt sein – solange ich dazu imstande bin – immer noch etwas Neues dazuzulernen.

Antonia Tomljanović-Brkić

Reise durch Mozarts Werk

Konzert im Mons-Tabor-Gymnasium – Zusammenarbeit mit der kroatischen Kulturgesellschaft

Das Mons-Tabor-Gymnasium und die kroatische Kulturgesellschaft Koblenz veranstalteten einen Mozart-Abend anlässlich dessen 250. Geburtstags. Schulleiter Günter Follmann begrüßte in der Aula die zahlreichen Gäste. Er ging kurz auf W. A. Mozart als Schüler ein, der zwar keine Schule besuchte, aber die wertvollsten Eigenschaften eines Schülers schon als Kleinkind zeigte: begeistertes und zielgerichtetes Lernen.

Den Abend eröffneten mit tonisierendem Spiel Antonia Tauber und Johannes Rudoff mit der Ouvertüre zu „Le nozze di Figaro“ für Klavier vierhändig. Martin Reuschenbach trug angenehm klar eine nachdenkliche Geburtstagsadresse an W. A. Mozart vor (aus der Feder von Peter Wayand) und begründete, weshalb Mozart als der umfassendste Musiker seiner Zeit anzusehen ist. Hierin treffen sich – nach Meinung des Rezensenten – Mozarts Genie damals und die Intentionen der Kroatischen Kulturgesellschaft heute: Die besten Traditionen bewahren, sich selbstbewusst in die werdende europäische Gesellschaft integrieren und so für die Menschen ein guter Wegweiser in die Zukunft sein.

Das Programm folgte in lockeren Zügen dem künstlerischen Lebenslauf Mozarts: Zuerst das Lied „Abendempfindung“ (KV523), noch Strophenlied mit Verzierungen in hochbarocker Art, danach „Das Veilchen“ (KV476), in

dem das Klavier schon eine charakterisierende Rolle übernimmt.

Im Anschluss erfreuten sich die Zuhörer an wohl Bekanntem, zuerst aus „Figaros Hochzeit“. Hierbei legte der Gestalter des Programms, Peter Wayand, Wert darauf, das selbstbewusste, revolutionäre und ironische Denken Figaros, die zarte und sinnliche Ansprache Susannas an Cherubino und die Liebeserklärung der Marcellina zu einem charakteristischen Eindruck der ganzen Oper zu verbinden. Von „Don Giovanni“ gab es zwei zärtlich-verführerische Momentaufnahme. Die „Zauberflöte“ schließlich zeigte zuerst die in Jedem sich regende, dann die fast unerfüllbare und schließlich den Jubel der sich erfüllenden Liebe in der unnachahmlichen Wiese Mozarts.

Sarah Junges (Sopran) und Peter Wayand (Bariton) setzten mit erfrischenden und wohl klingenden Stimmen Mozarts Partituren um in erhebenden Hörerlebnis. Peter Wayand zeigte dabei eine erfreuliche Reife im Liedgesang, seine Register wohl beherrschend und die Situationen fein charakterisierend. Seine Stimme gewann zunehmend an Sonorität bei der Darstellung der typisch männlichen Gestalten.

Sarah Junges verfügt schon über eine uneingeschränkt solistische, körperreiche und dennoch schlanke Stimme, die sie mit großem Vorteil ein-

Mozart war einer der weltgrößten Komponisten der klassischen Musik zur Zeit der Wiener Klassik

setzte bei den reflektierenden und den fröhlichen Stücken. In einiger Zeit, nach vollendeter Selbstbeherrschung und mit selbstbewusstem und reflektiertem weiterem Studium wird sie eine Susanna, eine Pamina und noch später eine Gräfin darstellen, bei deren Gesang man sich wünschen wird, diese kostbaren Augenblicke mögen von langer Dauer sein.

Faszinierend war die Arbeit der Pianistin Izumi Ono. Sie begleitete alle Gesangsstücke sorgfältig, in den Registern fein gut abgestimmt, folgte den Tempo-Tendenzen der Sänger, regulierte sie und machte aus allem eine runde Sache. Es ist verständlich, dass das begeisterte Publikum sich den Worten von Herren (Wayand, einem ehemaligen Schüler des MTG und den Gedanken von Rajko Radišić (Vorsitzender der kroatischen Kulturgemeinde) anschloss, dass solche Darbietungen auch nach seinem Ausscheiden aus dem Schuldienst im Mons-Tabor-Gymnasium künftig immer wieder möglich sein sollten. **Günter Kraatz**

1756 – Wolfgang Amadeus Mozart wird am 27.1 in Salzburg geboren

1759/61 – Mozart bekommt ersten Klavierunterricht und schreibt als Fünfjähriger seine erste Komposition

1762 – Erste Konzertreise nach Wien und München

1763/64 – Weitere Konzerte in Frankfurt (Mozart spielt vor Goethe), Paris und London

1767 – Mozart schreibt seine erste Oper

1769/71 – Bei seinen insgesamt drei Italienreisen wird Mozart von Papst Clemens XIV zum „Ritter zum Goldenen Sporn“ ernannt

1772 – Mozart wird Kapellmeister beim Salzburger Erzbischof

1778 – Tod der Mutter

1781 – Mozart läßt sich in Wien nieder und freundet sich mit Josef Haydn an

1782 – Heirat mit Konstanze Weber

1784 – Aufnahme bei den Freimaurern

1786 – Komposition „La Nozze de Figaro“ (Die Hochzeit des Figaro) – Wendepunkt in Mozarts Leben

1787 – Mozart schreibt die Oper „Don Giovanni“ und wird Kammerkompositeur am Wiener Hof; Mozart unterrichtet kurze Zeit Ludwig van Beethoven am Klavier

1788/90 – Mozart ist gesundheitlich und finanziell am Ende; Kompositionsaufträge durch König Friedrich Wilhelm II. bringen keine Besserung

1791 – Uraufführung der „Zauberflöte“; Mozart stirbt am 5.12. in Wien unter ungeklärten Umständen

BOCHUM

Korizmena duhovna obnova

U bochumskoj crkvi sv. Križa od 23. do 26. ožujka održana je karizmatička duhovna obnova. Obnovu je pod geslom „Krist rane povijest“ vodio fra Zvezdan Linić, upravitelj Kuće susreta „Tabor“ u Samoboru. Program je uz gitaru duhovnim skladbama pratio Luka Balvan. Duhovnu obnovu predložile su i željno očekivale hrvatske katoličke zajednice u ruhrskim gradovima Bochum i Gelsenkirchen, a voditelj zajednica don Vinko Delinac upriličio ju je uz pomoć pastoralnih suradnika Lucije Zovko i Ruže Petković. Sudjelovali su vjernici iz obje župe i okolnih gradova, njih više od 500 svake večeri. Pridružio im se i jedan broj Nijemaca.

Duhovna obnova započela je predavanjem o. Linića. Najprije je šaljivo pojasnio što su to duhovne vježbe i duhovna obnova. Poslužio se priprostim izričajem jednog sudionika u domovini, kojeg su te vježbe podsjetile na maneve. Vjera oživi tih dana, osvježanje je to za dušu i tijelo. Po Isusovom primjeru vjera se probuđuje propovjedaњem Božje riječi, ozdravljenjem bolesnih i oslobađanjem od zla. Na primjeru iz Knjige Postanka pojasnio je stvaranje svijeta i kako je došlo preko istočnog grijeha zlo i smrt. Pomirenje s Bogom po Isusu Kristu uslijedilo je njegovom mukom i slavnim uskrsnućem. Isus liječi cijelog čovjeka, potpuno, i dušu i tijelo. Nema pravog mira ni sreće bez opraštanja i pomirenja s Bogom i ljudima.

Prilika za svetu ispovjed bila je svakoga dana, a ispovjedali su voditelji hrvatskih misija iz okolnih gradova. Upriličeno je i klanjanje pred Pres-

vetim uz prigodnu meditaciju. U petak 24. ožujka umjesto predavanja upriličena je pobožnost križnog puta uz opširno razmatranje kod svake postaje. „Svaka postaja nek nam bude korak prema nebu“, molilo se. Bio je to suvremeni hrvatski križni put, Isusova škola trpljenja, primjer neizmjerne ljubavi do smrti na križu, koja je jača i od smrti. Nakon Golgote dolazi Uskrs.

O. Linić je upozorio na lažne liječnike, praznovjerje, gatanje, čaranje, horoskope, okultizam. To praznovjerje ne dolikuje vjerniku, škodi duši, a dobro isprazni džep. Važna nam je vjera u Isusa, ona može i brda premještati. Bolesna žena je vjerom dosegla Isusa. Dogodilo se čudo ljubavi Božje. Isus otima iz zagrljaja smrti Jairovu kćer. Potom je govorio o strahu. Čega se imamo bojati kad je Isus s nama. On pobjeđuje i samu smrt. Za vrijeme klanjanja pred Presvetim molile su se litanije Srcu Isusovu te je o. Linić molio za ozdravljenje.

U subotu 25. ožujka na Blagovijest o. Linić je održao nagovor o Isusovim ozdravljenjima slijepa od rođenja. Zatim je podsjetio sve na zatajenje vjere u bivšoj totalitarnoj državi. U tekstu o neposlušnom proroku Joni govorio je o trpljenju drugih zbog nas. U propovijedi je o. Linić govorio o navještenju Isusova rođenja. Na 360 mjesta u Bibliji čuje se Božje ohrabrenje. Bog čeka na naše da, poziva nas iz egoizma, da se naše brige preokrenu u radost. Ljudski je život važan od po-

četka, od začeca. Za vrijeme klanjanja bilo je razmatranje o Isusu Kristu kao Pomazaniku (Mesiji). Donio je blagovijest siromasima, donio je novu slobodu, slobodu ljubavi i prema neprijatelju, slobodu praštanja. U molitvi za oslobođenje od raznih ovisnosti podsjetio je na ovisnost o drogama, alkoholu, kocki. Mladima je preporučio da se klonu hedonizma te ih je pozvao na čistoću. Prije misog slavlja

Za vrijeme karizmatičke duhovne obnove koju je predvodio fra Zvezdan Linić

u nedjelju 26. ožujka upriličen je križni put s kratkim razmišljanima uz svaku postaju. U propovijedi je o. Linić pozvao sve na uredan vjerski život: svagdašnju molitvu, čitanje odlomka iz Sv. pisma, pribijanje nedjeljnoj misi i redovitim ispovjedaњem i pričešćivanju. Na kraju je o. Linić i svima koju su sudjelovali u obnovi zahvalio don Vinko Delinac. O. Linić posebno je pohvalio ministrante i ministrantice, koji sabrano poslužuju kod oltara i čitaju poslanice na lijepom hrvatskom jeziku. Sve prisutne pozvao je na sustavnu brigu oko hrvatskog jezika.

Juraj Planinac

MÜNCHEN

Život i djelovanje šibenskih franjevki

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Münchenu sestre franjevke od Bezgrešne iz Šibenika u dogovoru s voditeljem misije fra Tomislavom Dukićem, 1. i 2. travnja predstavile su hrvatskim iseljenicima život i djelovanje svoje družbe.

Susret su održale s. Slavica Bezjak i s. Valerija Kovač, u sklopu godine duhovnih zvanja koja se održava u nadbiskupiji München-Freising i u povodu 300. obljetnice smrti njihove utemeljice službenice Božje Klare

Žižić. Nakon svakog od tri euharistijska slavlja, sestre su u misijskoj kapeli bl. Alojzija Stepinca i u crkvama sv. Mihaela i sv. Pavla govorile o važnosti duhovnog poziva i redovničkog života te riječju i slikom predstavile nastanak, razvoj i djelovanje te najstarije hrvatske družbe, osnovane u Šibeniku 1673. godine. Posebno su istaknule lik utemeljice Klare Žižić, za koju je 21. rujna 2004. otvoren biskupijski kanonski postupak za beatifikaciju.

Vrhovna poglavarica s. Nevenka Grgat je tom prigodom zahvalila franjevcima provincije Presvetoga Otkupitelja, s kojima sestre dugu niz godina surađuju. Sestrama je na zauzetosti u pastoralu u HKM München zahvalio voditelj misije o. Dukić. Susret sa šibenskim franjevkama pjesmom su obogatili muška klapa HKM München „Croatia“, ženska vokalna skupina „Lira“ i dječji zbor „Hrvatski slavuji“, koje vode s. Nikolina Bilić i s. Viktorija Vukančić. (T.D.)

Bogatstvo korizme

I ove je godine oko 800 vjernika Hrvatske katoličke zajednice u Sindelfingenu na Veliki petak u križnom putu svjedočilo svoju vjeru u Krista raspetoga i uskrsloga. Križni put je predvodio na hrvatskom i njemačkom jeziku voditelj HKZ Sindelfingen fra Marinko Vukman. Posebno se molilo za mir i suživot, zatim za povratak prognanih i izbjeglih u domovini. Vjernici su u molitvi iskazali obećanje da će pomagati i ljubiti svoju braću u domovini i pružiti svjedočanstvo Kristove ljubavi koja se očituje kroz pomoć čovjeku u nevolji. Nakon križnog puta ulicama Sindelfingena obredi Velikog petka nastavljeni su u crkvi Presvetoga Trojstva. O križu preko kojeg dolazi uskrsnuće govorio je dr. o. Ante Akrap, profesor u Sinju i odgojitelj studenata teologije u Splitu.

Hrvatska katolička zajednica kroz

korizmu organizirala je duhovnu obnovu kroz biblijske seminare. O temi „Savjest u Bibliji“ govorio je fra Ivan Mihalinec, voditelj HKZ Nagold. Održana je i tribina o temi „Odgoj bez batina“ na kojoj je govorila Zrinka Lučić Vrhovac. Istaknula je da se društvo, a posebno roditelji sve više sučeljavaju s pitanjem odgoja, pose-

bice otkako se počeo javljati porast agresije i nasilja. Težnja je da se nasilje ukloni i reducira u što se treba uključiti što više mladih roditelja i cijele obitelji.

Dr. Zdravko Tomac i umirovljeni admiral HV-a Davor Domazet gostovali su u Sindelfingenu gdje su predstavili svoje knjige: „Predsjednik protiv krivotvorina i zaborava“ i „Ponoćne misli“ te „Gospodari kaosa“. U knjigama je istaknuta nezaobilazna i značajna uloga dr. Franje Tuđmana u stvaranju hrvatske neovisnosti te pitanje opstanka hrvatskoga naroda.

Kroz korizmu vjernici Sindelfingena na čelu s o. Vukmanom prikupili su 5.500 eura za potrebe u domovini. Dio tih sredstava upućen je kao pomoć za gradnju doma za hendikepirane u Solinu, zatim pomoć za operaciju potrebnih, nabavku uređaja i pomoć siromašnim obiteljima. (Č)

BERLIN

Obiteljski križni put

Obiteljski križni put upriličen je u petak 1. travnja u crkvi sv. Sebastijana u Berlinu. Prema primjeru iz „Malog koncila“, sjedinile su se u molitvi brojne obitelji, a prije svega obitelji šezdesetak ovogodišnjih prvopričesnika. Postaje puta križa i Isusove muke podnesene za sve ljude svijeta, prikazane su dječijim radovima i označene svijećama kojima su djeca teški put Isu osvijetljavala.

Jedan otac je pročitao: „Hvala ti gospodine, za moju suprugu. U svim mojim teškoćama pogled na nju smiruje me i daje mi snage.“ Jedna majka je zamolila: „Marijo, ti me najbolje razumiješ. Daj mi toliku ljubav da se uvijek našem ondje gdje je najteže mom suprugu i mojoj djeci.“ Jedan dječiji glas je prozborio: „Mi se, Gospodine, plašimo tame. Razveseli nas svojim svjetlom, Pa da lice naših roditelja uvijek bude radosno, veselo, puno vedrine za nas malene.“

Tako su dojmljivo i kroz dirljive tekstove autora pok. don Luke Depola, roditelji i ovogodišnji prvopričesnici, sudionici obiteljskog križnog puta, vodili nazočni puk u crkvi sv. Sebastijana, kroz četnaest Isusovih teških i bolnih postaja. Djecu i roditelje

su u organizaciji obiteljskog križnog puta usmjeravali članovi Pastoralnog vijeća i berlinski svećenici fra Petar Čirko, fra Ivica Erceg i fra Radoslav Tolić. „Pruži svoj rubac znojnome čelu, Veronika. Otari dobrotom iznemoglo tijelo, priđi još danas njegovoj slici, Veronika“- stihovi su pjesme što su je, uz glazbenu pratnju fra Petra Čirka i „Berlinskih mališana“, pjevali Antonija Tustonjić i Antonela Milanović. Likovnim radovima na kojima su prikazane postaje križnog puta, oblikovala su djeca križ okružen svjetlošću svijeća. A za uspomenu na obiteljski križni put svim prvopričesnicima je darovana knjižica „Tvoj dan s krunicom“.

Sonja Breljak

Za vrijeme križnog puta u crkvi sv. Sebastijana

Doprinos obiteljskom križnom putu dala su i djeca

NOVE ADRESE

• Odnedavno na području bivše HKM Waiblingen djeluju dvije hrvatske katoličke zajednice:

Hrvatska katolička zajednica sv. Nikole Tavelića u Waiblingenu, Marienstrasse 16, 71332 Waiblingen; tel. 07151 15222; fax. 07151

59900; e-mail: zuj@arcor.de i

Hrvatska katolička zajednica sv. Ante Padovanskoga u Backnangu, Marienburgerstrasse 5, 71522 Backnang; tel. 07191 9144931; fax. 07191 3667976; e-mail: sv.ante@stjohannes-bk.de

HRVATSKI MUČENICI ZA VJERU I DOM

Drinske mučenice

Sestre Družbe Kćeri Božje ljubavi imale su još 1911. god. zemljište i kuću „Marijin dom“ na Palama nedaleko Sarajeva. Držele su osnovnu školu i pomagale svim susjedima bez obzira na vjeru i narodnost. Tako je bilo sve do večeri 11. prosinca 1941. god. kada su četnici opkolili kuću, opljačkali je i uz druge zarobljenike bile su odvedene iz kuće sve redovnice: s. M. Julia Ivanišević, Hrvatica, predstojnica „Marijinog doma“ (Godinjak, Staro Petrovo Selo, 25. XI. 1893.), s. M. Berchmana Leidenix, Austrijanka, (Enzersdorf, 28. XI. 1865.), s. M. Krizina Bojanc, Slovenka, (Zbure, Šmarjeta, 14. V. 1885.), s. M. Antonija Fabjan, Slovenka (Malo Lipje, Hinje, 23. I. 1907.) i s. M. Bernadeta Banja, Mađarica (Veliki Grđevac, Bjelovar, 17. VI. 1912.).

Odveli su ih po snijegu, a staricu s. Berchmanu, koja nije mogla hodati ostavili su u selu Sjetlini i kasnije su je ubili. Ostale su odveli do Goražda i zatvorili u vojarnu. Kad su u noći pijani četnici provaljivali u njihovu sobu, sestre su stale zazivati: „Isuse, spasi nas! Bože, smiluj se! U pomoć!“ Shvativši što zločinci žele, s. Julia otvori prozor i zaviknu: „Sestre, za mnom!“

Da bi obranile svoje djevičanstvo, sestre su jedna za drugom poskakale kroz prozor. Izbezumljeni su četnici

istrčali i ispred zgrade ugledali redovnice polomljenih nogu i ruku. Bijesni su izvukli svoje noževe, mučili ih, izboli i zaklali. Slovenski svećenik Franjo Ksaver Meško baš je tih dana bio na oporavku na Palama. I njega su četnici od-

može u ljubavi živjeti s drugim ljudima i u svakom čovjeku Isusovim očima gledati brata ili sestru.

Dok je tjelesa mučenica ležala na obali Drine, sinovi koljača su se njima izrugivali. Jedna je žena molila i četničkog vojvodu i pravoslavnoga paroha da joj dopuste pokopati ubijene redovnice u katoličkom groblju. Vojvoda je naredio grobaru da mrtva tijela baci u hladnu Drinu. Grobar je s toljagom u ruci izvršio nalog i mrtva tjelesa gurao u krvavu i hladnu rijeku. Tih mjeseci, kako svjedoči očevidac, Drina je postala grob ne samo za redovnice „Drinske mučenice“, nego i za više od 8.000 nedužnih ljudi, koji su postali žrtve zloće i mržnje.

O „Drinskim mučenicima“ postoje vjerodostojna svjedočanstva očevidaca, napisano je više članaka i knjiga, na prijedlog Provincije Božje Providnosti Družbe kćeri Božje ljubavi, Vrhbosanska nadbiskupija 1999. god. započela je službeni postupak da bi herojske redovnice i mučenice bile proglašene blaženima. Spomendan im se slavi 12. prosinca.

Iz knjige:

Mons. Mile Bogović,
fra Hrvatinić Gabrijel Jurišić,
„Hrvatski mučenici za vjeru i dom“,
Verbum, Split-Gospić, 2005.,
str. 70-71.

veli i uskoro pustili. On je prvi zapisao što se je toga tragičnog dana dogodilo. Nevjerojatno je koliko zla može biti u ljudskom srcu. Sestre su svakome činile samo dobro, a kao nagradu su dobile muke, ubojstvo i smrt. One su kao pripadnice raznih naroda, ali ujedinjene u istoj kršćanskoj vjeri zavjetovane u istoj Družbi Kćeri Božje ljubavi, pokazale su svojim životom kako se

ZAGREB

Darovi za crkvu u Plehanu

Plehančani Plehanu naziv je trećeg po redu dobrotvornog skupa, koji je održan u zagrebačkom hotelu „Zovko“ u četvrtak 20. travnja, čiji je prihod bio namijenjen gradnji crkve u Plehanu u Bosni. Tristotinjak sudionika, rođenih u Plehanu ili podrijetlom iz njega, te prijatelje Plehana i bosanskih franjevac, na početku je u ime organizatora, Odбора za izgradnju crkve u Plehanu, pozdravio Marko Kozina. Svim darovateljima u ime plehanskog gvardijana i župnika o. Mirka Filipovića zahvalio je župski vikar o. Ilija Jerković. Prigodne riječi uputili su i saborski zastupnik dr. Drago Prgomet i predsjednik Udruge bosanskih Hrvata „Prsten“ Ilija Tolić. U glazbenom dijelu nastupili su: tamburaški sastav „Stari Zagreb“, „Braća Begić“ i Udruga Hrvata BiH „Rodna Gruda“ iz Dugog Sela. (S.B.)

Na skupu su nastupili i folkloristi „Rodne grude“

BRAUNSCHWEIG

Hrvatski znanstvenik dobitnik Binderove nagrade

Hrvatski znanstvenik dr. Ivan Đikić, profesor na Sveučilištu Goethe u Frankfurtu, dobitnik je Binderove nagrade za inovacije 2006., koju dodjeljuje Njemačko udruženje za staničnu biologiju (DGZ), priočeno je s Goetheovog Sveučilišta.

Nagrada profesoru Đikiću uručena je u srijedu 29. ožujka na godišnjem skupu Njemačkog udruženja za staničnu biologiju u Braunschweigu. U obrazloženju nagrade napominje se da je profesor Đikić nagradu zaslužio za predani rad na razumijevanju životnih procesa stanice te za otkrivanje poremećaja u prijenosu signala unutar stanice koji dovode do razvoja tumorskih oboljenja. Nedavne studije profesora Đikića i njegovih suradnika dovele su do novih i uzbudljivih otkri-

ća kako stanice reagiraju na oštećenje nasljednog materijala. To otkriće predstavlja osnovu za razvoj efikasnijih i modernijih oblika dijagnostike i terapije, stoji u priopćenju. (Hina)

U Hrvatskoj 102 političke stranke

U Registru hrvatskih političkih stranaka nalaze se čak 102 stranke. Obzirom da ih tek četrnaest participira u Saboru, pitanje je što rade, odnosno čemu služi 88 ostalih. Koliko je politika u Hrvatskoj unosan posao, govori i podatak da je prije nešto više od dvije godine bilo registrirano tek sedamdeset i devet političkih stranaka, a u tri godine na hrvatskoj političkoj sceni pojavilo se novih dvadesetak. Moglo bi se reći da smo vrlo demokratska zemlja: na svakih 45 tisuća ljudi dolazi jedna stranka. Prema hrvatskom Zakonu o političkim strankama, političku stranku može osnovati najmanje 100 punoljetnih, poslovno sposobnih državljana Republike Hrvatske. Članom političke stranke može, pod jednakim uvjetima propisanim statutom, postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske. Izvor: www.htnet.hr

KNJIGA

O odnosu znanosti i dogme

Ivan Golub, Vladimir Paar: „Skriveni Bog“, „Tevizija“, Zagreb, 2006. 100 str.

„Skriveni Bog“. Jamstvo da spomenuti epiteta nisu tek puki izričaji, knjiga je nastala kao suautorstvo vrhunskog teologa i vrhunskog fizičara, dvojice dobitnika brojnih domaćih i međunarodnih priznanja, koji svaki sa svojeg motrišta govore o zajedničkom ishodištu i cilju kojemu vode sva njihova znanstvena promišljanja - Bogu! Stoga je potpuno primjeren podnaslov knjige, koji zapravo govori o temeljnoj namjeri autora - neke dodirne točne znanosti i religije. Osim toga, uspjeli su laganim stilom i razumljivim jezikom za svakoga tko nije izravno upućen u sve filozofsko-teološke i pri-

rodno-znanstvene prijepore, približiti suvremena postignuća na tim područjima. Nižu se kratka i zanimljiva poglavlja o odnosu između prirodnih zakona kao osnovi determinizma i Božjeg utjecaja na buduća zbivanja, Božjoj djelotvornosti i čovjekovoj slobodi, pomaku od racinalizma i mehanističkog materijalizma u XIX. st. prema determinističkom kaosu, tj. spoznaji da iako su jednadžbe gibanja koje upravljaju tijekom procesa deterministike, njihovo rješavanje, sam tijekom procesa nije predvidiv. U prebogatoj znanstvenoj trpezi, koju su pripremili dvojica autora, svaki će čitatelj jednostavno uživati „kušajući“ također poglavlja o granicama znanstvene metode, mogućnosti Božje intervencije u materijalne procese, Deusu ludensu, još jednoj granici znanstvene spoznaje na razini atoma, Trojedinom Bogu i valnočestičnom dvojstvu u kvantnoj fizici i dr.

Ukratko, knjiga pokazuje da je odnos prirodnih znanosti i dogme prijateljski, te bi je svaki intelektualac, ne samo kršćanski, svakako trebao pročitati. (T.Vuković)

Ukratko, knjiga pokazuje da je odnos prirodnih znanosti i dogme prijateljski, te bi je svaki intelektualac, ne samo kršćanski, svakako trebao pročitati. (T.Vuković)

OBAVIJEŠTI

• **34. hodočašće Hrvata Gospi u Birnau** održat će se u nedjelju 21. svibnja s početkom u 11 sati. Sv. misu predvodit će gospićko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović. Nakon duhovnog slavlja i podjele sakramenta potvrde bit će prigodna zabava u Stockachu.

• **Internet stranica Hrvata u Bavarskoj:** Nedavno je otvorena internet informativna stranica Hrvata u Bavarskoj, a može se čitati na adresi: www.baykro.de. Urednik je voditelj HKM München fra Tomislav Dukić, za marketing i oblikovanje stranice je zadužen Nenad Drmić. Uz o. Dukića u redakciji su: fra Ante Buljan Vuk, Josip Dinko Grgić, Nenad Drmić, Stipe Penić, Barbara Lorenc i Ante Moro.

• **Hrvatske svjetske igre u Zadru** održat će se od 17. do 21. srpnja. Zadnji rok za prijavu je 15. svibnja. Svi koji žele neka se do toga datuma prijave. Natjecati se mogu u košarci, odbojci, rukometu, nogometu i sl. Daljenje obavijesti: www.zadar2006.com.

MARIJANA ŠARE, iz knjige „Sjene prošlosti“, Matica hrvatska Zadar, Zadar, 2004.

Izgubljena u dušama

Ne mogu se sjetiti tvog lika
Što kroz maglu mi bistri um
Al' ne mogu zanijekat
Da poznavala te nisam

Postoje trenuci u trenucima
kad sjećanje prelista stranice
Zelenih bajama u vjetrovitu uru
I kad ruke se prekriže u molitvu
Za jednu izgubljenu dušu

I pisala sam riječi
Da bih shvatila samu sebe
Al' nikad ih upoznala nisam
Strah se biva velikom od mene

A ona je lagala u riječi
I pustila sam te zbog sjene
Al' ne žalim kao što je obično
Već Bogu hvale dajem

Oprosti ono što već je oprošteno
Jer rekla sam, a u uvjerenju
nisam bila
I oprosti mojim mladim godinama

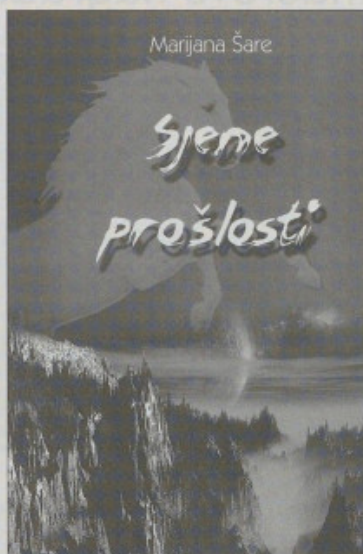
Drugi milenij

U zelenoj travi oči se otvoriše
A mnogi me pozdravljаше
šutljivim riječima,
Ne umovaše me tako moja starica.
Prestadoh se smijati
dok još za osmijeh nisam znala.

Ne krivim dugu u bojama svevišnjim,
Ne umire onaj tko umire uistinu.
Pa i ja ne spadam
u dane ovog milenija
Tko zna odakle dolazim.

Ne čude me maškarana lica,
Bojim se noći,
Valjda zato
što me sasvim malenu prestrašiše.
Ne poznajem ovo vrijeme.

Čini me da i sad slatke snove
snivam.
Što mladost svoju bijelu i živu,
U moru drugih ja se ne primjetih.
Prestadoh živjeti dok još živim.

Nemoć u mojoj moći

Ne puštaj me iz svoga života
Ja krhka sam, tako lomljiva
I bojim se straha
Od njeg sam stvorena...

Ostavi sve misli u mojim mislima
Upitaj daleke vidike što nose u sebi
Krijem se iza osmjeha
Da bih duže bila pored tebe

Slutim ti nemoć, ali bježi od nje
Ostavi je morima nemirnim
U svijetu ovom smo samo mi,
Ne vidim nikoga i ne čujem,
Preklinjem te ne otimaj me životu.

Oprosti

Pod pogledom njegovim sva moja
vjerovanja
samo su ništavilo pred nastajanjem.
Nevidljivim čuvstvima sve više ga
imam
iz sna mi ne izlazi, a danju sve je
bliži

Čudotvorne me niti opkoliše
ne razumijem se u trenu.
Krivnom sve češće sebe nazivam
al' ljubih ga iz najdubljih skrovišta
duše u kojoj drhtim

Oprosti mi...

Molitva

Rekao je vjeruj i moli
I ne znajući da samo to i činim
Sve jači je kamen
A zrak po lišću usahle jeseni

Daleko mi se čini ovaj tren
U molitvi,
kad samo sam vjerovala
U tebi kao kiša
Sve do onih velikih
osamljenih hridi

Vjeruj i moli se
Noći sitne svjetlosti
pokaži i utjehu slugе mjeseca
Nada u očima tihe noći
Samo mi život čini

Još sanjam.....
vjetar me šiba...
čujem glas
molitvu.....

U jutrima tvojim

Umalom se dogode,
Čudom isprepletene riječi
I oblici neba od nekih uzdisaja
što razabrati ne mogu.

Gubim te polako iz vida,
Ali ne bih htjela da te nestane
U krilima crvenih suza,
Osvanuh prerano.

Zar se ne sjećaš,
zar te moram spomenuti
U davnim danima
još daljim noćima.
Kad sam bila samo stih,
I kad sam se tek trebala roditi.

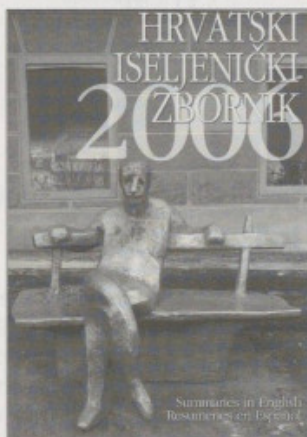
Stvarao si me polako i tiho,
U neznanju svog uma.
Treba sam te voljeti,
Do posljednje želje,
do sumraka.

Sad pusti da budem samo stih
u jutrima tvojim.

Dvosmjernost komunikacije

Hrvatski iseljenički zbornik 2006., uredila Vesna Kukavica, Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, 2006., 272 str.

Nakladnička djelatnost u hrvatskoj iseljeničstvu raznovrsna je i pojavljuje se s tradicijom duljom od stoljeća, na hrvatskome, engleskome, španjolskome, njemačkome, francuskome i drugim jezicima u tridesetak zemalja svijeta na svim kontinentima. Ta se riznica naše iseljeničke pisane riječi uspješno prezentirala u sklopu ovogodišnje prestižne Međunarodne izložbe knjiga „Interliber“ u Zagrebu, pa joj je s pravom pripao najveći broj priloga Matičina godišnjaka. Izložba je ponovno otvorila stara neriješena pitanja dostupnosti autora iz iseljeničstva čitateljima u Hrvatskoj, ne samo zbog jezične barijere među različitim dijelovima nacionalnoga korpusa. Procesi kulturne integracije hrvatskoga izvandomovinstva i matičnoga naroda, nakon uspostave hrvatske državne neovisnosti devedesetih godina prošloga stoljeća, zasigurno donose svoje plodove, no iseljeničstvo s pravom očekuje više. Najpoželjnija je dvosmjerna komunikacija, dakle ne samo ona iz iseljeničstva prema domovini nego i ona iz domovine prema iseljeničstvu. Važan dio te komunikacije bila je, jest i bit će pisana riječ.

Hrvatski iseljenički zbornik 2006. sa sažecima na engleskome i španjolskome jeziku broji 8 tematskih cjelina, koje se sastoje od 34 samostalna autorska priloga, a ima i elektroničku inačicu na globalnoj mreži na adresi <http://www.matis.hr/zbornik>. Tematske cjeline: Znaci vremena, Baština, Kroatistički obzori, Dijaspóra, Mostovi, Duhovnost, Znanost, te Nove knjige, bogate su raznorodnim tekstovima o našim uglednim književnicima, glazbenicima i plesnim umjetnicima iz svi-

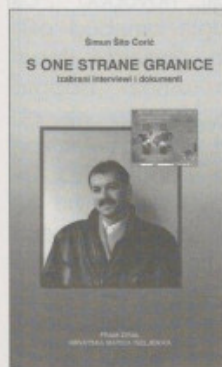
jeta. Nastavljaju se priče o vrhunskim hrvatskim znanstvenicima koji su, nakon školovanja u domovini, ostvarili zapaženu međunarodnu afirmaciju.

Hrvatsko iseljeničstvo je dalo veliki doprinos uspostavi samostalne hrvatske države, pa mu pripada značajno mjesto u suvremenoj hrvatskoj povijesti. Povijesne teme iz života hrvatskoga naroda u zemlji i hrvatskim zajednicama u svijetu oduvijek su bile prisutne na stranicama naših kalendarskih knjiga.

Ove su ih godine ispisali vrsni stručnjaci poput dr. Ljubomira Antića, dr. Ivana Čizmića, dr. Josipa Jurčevića, dr. Josipa Šentije iz Zagreba ili pak povjesničarke Marije D. Žic iz New Yorka. Književnik i publicist Marko Dekić iz Budimpešte priredio je opsežni razgovor s dr. Mijom Karagićem, predsjednikom Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj, koji je stekao bogata iskustva, izgradio razgranate društvene i kulturne veze s hrvatskim zajednicama u Austriji, Italiji, Makedoniji, Rumunjskoj, Češkoj, Slovačkoj, Srbiji i Crnoj Gori pa je izuzetno zanimljiv sugovornik na temu statusa hrvatskih autohtonih manjina u EU.

Dokument o jednom vremenu

Šimun Šito Ćorić, „S one strane granice – izabrani intervjui i dokumenti“, FRAM-ZIRAL – Hrvatska matica iseljenika, Mostar – Zagreb, 2005., 252 str.

Knjiga dr. fra Šimuna Šite Ćorića „S one strane granice“ podijeljena je u dva dijela. U prvom dijelu su doneseni izabrani intervjui, a u drugom izabrani dokumenti koji su dosad

objavljeni u domovinskom i izvandomovinskom tisku. Sve je to, naravno, kronološki doneseno i potkrijepljeno s mnoštvom crno bijelih fotografija.

Dr. Josip Gracin u Pogovoru, skladno oblikovane knjige, kaže: „Nakon

završetka studija teologije (Luzern, CH), i magisterija psihologije (SAD), doktorira na Sveučilištu u Zagrebu na temu tjeskoba hrvatskih iseljenika. Uz svoj duhovni poziv, fratar s gitarom, pjesnik, nosi u srcu brigu za svakog hrvatskog čovjeka u domovini i po svijetu. Već će 1977. pod pseudonimima pisati za hrvatske listove u SAD-u. Osjetit će svu težinu života hrvatskog iseljenika, probodenog ljudskom boli, pogotovo onog, koji nakon tolikih godina, nije smio sanjati o povratku u svoj rodni kraj iz političkih razloga. Hrvatski iseljenik je 'stranac u masi... sam... i o daljine obješen' (pjesma 'Emigrant', Šito), poput planeta odlutalog sa svoje putanje, otkaćen od sebe i svoje povijesti. U tim susretima 'čovjek neizbježno ponudi svoje vlastito srce kao ogu-

ljenu naranču na dlanu, pa potihom strahuje da ge nečim ostrim ne taknu' ('Granice su za to da se prijeđu', Šito). Veliki odjek imat će njegov govor pred Europskim parlamentom na temu 'Hrvatski narod i problem vjerskih sloboda u Jugoslaviji' 1989. Šitino djelovanje nije podijeljeno, već zaokruženo u jednu cjelinu. Knjiga je dokument o jednom vremenu i čovjeku – fra Šimunu Šiti Ćoriću, koji je preko intervjua i dokumenata dao doprinos u afirmaciji hrvatskoga domovinstva i izvandomovinstva u tom nimalo lakom vremenu. Fra Šito je odrješit i jasan u obrani hrvatskoga naroda i njegovih prava. Svojim apelima i dopisima kucao je na vrata brojnih moćnika kako bi ih upozorio na nepravdu ili pak istinu o hrvatskom narodu.

A.P.

Dragi naši mladi čitatelji!

Proljeće je konačno došlo. Tako smo nakon uskrsnog odmora puni snage za novo čitanje i ispunjavanje novih stranica našega „Dječjeg kutka“. Ovoga puta smo vam pripremili sadržaj iz tematike poznavanja hrvatskoga jezika. Neka vas Božja svjetlost stalno prati u životu.

Posloži slova i dobit ćeš nazive 6 jezika

CUSFRANKI –									
PAJANIKS –									
ĐAMARKIS –									
KSIZINOZEM –									
SIKINEK –									
MURUNJKIS –									

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto
razumijevati – različitih – Sjevernoj Americi – razgovaraju –
Njemačkoj – talijanski – materinjim – narodi – poljski – tri
– francuski – svjetski – ljubavi

Ljudi međusobno _____
 i time se razlikuju od životinja. Prvi jezik, kojeg dijete nauči
 _____ i govoriti na-
 zivamo _____ jezikom. Na svijetu
 postoji oko 6500 _____
 jezika. Iz latinskog jezika su se razvili

_____, francuski i španjolski.
 U Švicarskoj se govore čak _____ jezika, ovisno o gra-
 ničnom području: njemački, _____
 i talijanski. U _____ i Austriji se govori
 njemački. Engleski jezik se ne govori samo u Engleskoj, nego i u
 _____,

Kanadi i Australiji. Engleski je postao
 _____ jezik, govori ga oko 57350
 milijuna, tako se mogu različiti _____
 međusobno sporazumijevati. Hrvatski jezik, kao i drugi slavenski
 jezici, kao ruski, _____, češki, slovenski, ma-
 kedonski, srpski i bugarski su se razvili iz starocrkvenoslavenskog
 ili starobugarskog.

A, jezik Isusa Krista je jezik „_____“!

Priredila: Željka Čolić

ZNATE LI

- da su se Isusovi apostoli nakon Isusova razapetja sakrivali i bajali, da i njih ne uhvate
- da je Isus 50 dana nakon uskrsnuća poslao Duha Svetoga nad svoje apostole, koji im je tada dao hrabrost i neustrašivost i koji im je dao umijeće da govore svim jezicima svijeta
- da su apostoli tako počeli širiti kršćansku vjeru, jer su otišli na sve strane svijeta
- da se Duhove smatra početkom kršćanstva, odnosno Crkve

Pitalice

- Koji blagdan nazivamo rođendanom Crkve?
 a) Božić
 b) Uskrs
 c) Duhove
- Što je Juda dobio za izdaju Isusa?
 a) 30 srebrenjaka
 b) 20 eura
 c) 500 kuna
- Simbol Duha Svetoga je:
 a) sivi orao
 b) bijeli golub
 c) šarena papiga
- Sveti Petar je bio:
 a) Prvi papa
 b) Prvi apostol
 c) Prvi ribar
- Simbol Crkve je:
 a) svijeća
 b) oltar
 c) križ

Rješenja Pitalice: 1c, 2a, 3b, 4a, 5c

VICEVI

Prijavi razred

Govori jedna učiteljica drugoj:

- Jučer sam morala Ivicu poslati kući, jer je bio sav prijav.
- I, je li vrijedilo?, upita druga.
- Ma, danas je cijeli razred došao prijav i neapran!

Zalutali tramvaj

Ankica je zakasnila na nastavu.

Upita učitelj:

- Zašto kasniš?

Ankica će tužno:

- Ja nisam kriva. Tramvaj je zalutao!

Dugo je trajalo

Nakon što je Zdenko zakasnio u školu, upita ga učitelj:

- Zašto si zakasnio?

- Pa Vi ste rekli da smijemo prijeći cestu, tek kad prođe auto. Dugo je trajalo, dok je jedan prošao, odgovori Zdenko.

Zanimljiva priča

Torta za mamu

Nedjelja je. Franjo i Kata su rano ustali, što za njih nije bilo uobičajeno. Tiho su hodali u kući kako ne bi probudili roditelje. Imali su svoj tajni plan. Htjeli su prirediti poseban doručak. Ali ne samo to. U planu je bila i posebna torta. Imali su stvarno pune ruke posla. Radili su neumorno i u obostranom zajedništvu. Sve prepirke su ostavili iza sebe, tako da im je suradnja bila dobra. Mama bi bila ponosna na njih da vidi kako se dobro slažu. Tortu su ispekli, a Kata je stavljala kremu, dok je Franjo htio staviti mrvice od čokolade na kraju. Baš im je lijepo izgledala. Kad je bila sasvim gotova, upita Franjo znatiželjno: „Seko, misliš li da je dobro pečena?“ „Pa, vidiš da lijepo izgleda.“ Franjo će opet: „A, je li krema slatka?“ „Eh, baš si smiješan, naravno da je slatka“, odgovori Kata. „Da budemo sigurni, mogli bismo malo probati, samo malo da se ne primijeti“, nastavi Franjo. „Kako ćeš probati da se ne primijeti, pa torta je okrugla, ako odrežemo komad, neće više biti cijela okrugla“, doda Kata i zamisli se. I nju je spopala znatiželja. „Ustvari je cijela torta previše za mamu“, nastavi Kata glasno razmišljati „ako malo odrežemo, bit će još dosta.“ I svako od njih si odreže po komad. „Hmmm, stvarno nam je uspijelo“, oduševljeno će Franjo, kad je pojio svoj komad. Kata je bila istog mišljenja, ali joj je bilo žao, što sad torta više nije cijela. „Što ćemo sad?“ „Nemoj se brinuti, staviti ćemo komade torte onako na

podložak zbrkano, ne u krug, onda se neće primijetiti.“ Kata donese odmah jedan manji četvrtast podložak, na koji su složili razrezane komade torte. Podložak je bio pun, a sad su imali čak previše. Nije bilo sumnje što će se s tim dogoditi. I, tako su opet pojeli po komad. A, ona dva komada torte, koji su još preostali su djelovali tako usamljeno, a na podlošku nije više bilo mjesta, pa su odlučno pojeli i ta dva komada. „Uh, boli me trbuh“, reče Franjo iskrivljujući lice i pogleda svoju sestru, koja isto nije baš veselo izgledala.

Pripremljeni doručak je bio gotov, ali nisu mogli nositi podložak, jer su imali grčeve. Tako su samo stavili veliku cedulju pred podložak, na kojem je pisalo: „DRAGA MAMA, SRETAN TI MAJČIN DAN! VOLIMO TE – POSLUŽI SE! Kad su roditelji došli u kuhinju imali su što vidjeti: puno nepospremljenog prijavog posuđa, a tragovi brašna su se vidjeli ne samo po stolu, nego i po podu. Vladao je živi kaos. Mama je odmah uočila doručak, ali i podložak s komadima torte: „Aha, bili su baš marljivi, baš su dragi.“ Dok se

mama veselila iznenađenju, njezin suprug je smrknuo čitao malo pisamce: „Dragi tata, mi smo se trudili da pripremimo doručak i napravimo tortu, sad nas je svladala neka trbušna bolest, pa te molimo da ti isto (umjesto nas) daruješ dar pospremanjem kuhinje. Volimo te!“ Za roditelje nije bilo sumnje da je torta uzrok svega, pa su se nasmijali, otišli kod svoje djece i odnijeli im čaj. A, tata im reče veselo: „Nemojte zaboraviti da ima i Tatin dan! Meni je dovoljan samo sendvič!“

Majka Božja Fatimska

Rješenje pošaljite najkasnije do 26. svibnja 2006.

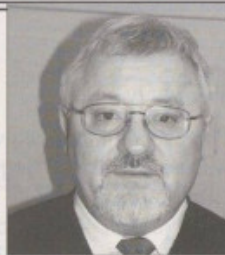
Mariofil Soldo	Razdoblje u kojem je zabranjen lov	Hodočašće u svetišhte 1982., 1991.	Jarbol	Letaonice, velikanke	Petar Veček	Rod sjevernih jelena	„Amper“	Grditi, koriti, ružiti	Glumac Hunter	Ravninska krivulja	Iako, premda, makar	„Živa zajednica“	Pisci uvodnih tekstova	Didim
Djeca su vidjela...												Ruka ili noga Onim putem		
Koje je nalik na ovo							Hodočašće u svetišhte 1967. Lantan							
Čist pamuk					Na slobodan način „Ovdje“									Akrobatska spretnost
Na onakav način					Ante Tomić „Akademija likov. umjetnosti“				Biv. vozač Niki „Državni arhiv u Zagrebu“					
Naprava (tijelo-vjezbe-na...)							Pjevačica, Sade Urša Raukar				Org. spoj (kratica) Pasta za cipele			
Na isti način					Ići ukrivo Uvećavana i pogrdno od tijelo							Ivan Raos		
Pustolovnost												Paklan: čo Tipka, dodirnica		
Jamajka			Ilija Janjić Ljekovita biljka rman							Poučna arapska književnost				
Kitovi ubojice										Gudačko glazbalo				
Tajland										Iridijeva rudača				
Starogrčko kazalište uopće										Niko Kovač			„Iznos“ Bilo koje	
Ivo Amulić Država u kojoj se nalazi mali grad ukazanja					„Etveš“ Pristojba za upis					Splitski atletski klub				
Fosfor		Misleći duh Novinarska								Hodočašće za dvadeset i petu godišnjicu				
Životinja srodna žirafi						Odličnici, uglednici	Svetište ukazanja 1915. Željeznički kolosijek (mn.)	Franjo Arapović	„Anno“	„Padež“ Napor, muka	„Valuta“ Rimski 1005			
Francuski pisac Jean														Pulska znamenitost
Tomislav Radić		Jestiva morska riba Turski pijetao							Glodavac, kukcožder Glumac Neeson					
Utonuće					Ivo Robić			Jedinica osviještenosti Krizmeni...				Oto Reisinger Najmanji parni broj		
Nepalski političar Tulsī					Grčki povjesničar Kosta Rika								„East“ Andrija Nikić	
Najviši vrh Anda										Pisac Aralica Austrija				
Isus ga povratio iz mrtvih						Engleska glumica Thompson					Skijašica Jelusić			

Dodatni prihodi umirovljenika

Često se čuje mišljenje da ljudi u starosnoj mirovini mogu bez posljedica dodatno zarađivati koliko hoće, ali to mišljenje nije točno.

Piše:
Stjepan
Herceg

Umirovljenici, pogotovo oni mlađi koji nakon odlaska u mirovinu još imaju snage i potrebe zaraditi koji cent, često nisu svjesni da im dodatna zarada može ugroziti visinu mirovine. Često se čuje mišljenje da ljudi u starosnoj mirovini mogu bez posljedica dodatno zarađivati koliko hoće. To mišljenje međutim nije točno. Poznato je da postoji nekoliko vrsta starosnih mirovina (Altersrenten). Postoji redovita i prijevremena starosna mirovina. Redovitu starosnu mirovinu primaju umirovljenici koji su navršili 65 godina. Oni jedini mogu dodatno zarađivati koliko god hoće a da to neće imati nikakvih posljedica na visinu njihove starosne mirovine. Mlađi umirovljenici, tj. oni koji primaju prijevremenu starosnu mirovinu, mogu mjesečno dodatno zaraditi samo 345 eura bez štete za njihovu mirovinu. Zarade li više, moraju javiti mirovinskom osiguranju i za premašenu svotu im se umanjuje mirovina.

Slobodna granica dodatne zarade kod udovica i udovaca

Nakon smrti muža, odnosno žene, bračni partner stječe pravo na tzv. udovičku mirovinu a zakonita djeca na obiteljsku mirovinu kao polusiročad, odnosno siročad. O tim mirovinama već je ovdje pisano, pa ću se pozabaviti samo s dodatnim primanjima udovica odnosno udovaca i kako ista utječu na visinu njihovih mirovina. Dodatno primanje ili zarada se pribraja mirovini samo ako ono prelazi određenu granicu. Djeca jednog ili oboje preminulih roditelja do 18. godine mogu imati neograničena dodatna primanja bez učinka na visinu njihove mirovine. Slobodna granica koja ne utječe na visinu mirovine povezana je s aktualnom vrijednošću mirovine. Ta vrijednost raste paralelno s rastom mirovine. Njezina vrijednost za udovice i udovce iznosi 26,4-struko a za siro-

čad 17,6-struko aktualne vrijednosti mirovine. Vrijednost mirovine u ovom trenutku u Njemačkoj iznosi 26,13 eura. Prema tome trenutna slobodna granica iznosi 689,83 eura za udovice i udovce ($26,4 \times 26,13 = 689,83$) i 459,89 eura ($17,6 \times 26,13 = 459,89$) za siročad. Za svako daljnje dijete koje ima pravo na obiteljsku mirovinu, udovicama i udovcima se slobodni iznos povisuje za 5,6-struko. Rečeno ću pojasniti sljedećim primjerom: N.N. je udovica i ima jedno maloljetno dijete. Bez djeteta bi slobodna granica njezinog dohotka iznosila 689,83 eura. Visina za dijete se povećava 5,6-struko, što iznosi 146,33 ($26,13 \times 5,6 = 146,33$), pa tako N.N. ima slobodnu granicu od 839,16 eura. Ako bi njezina dodatna zarada prelazila tu slobodnu granicu, onda se 40% svote koja prelazi granicu uračunava na mirovinu. Ako bi dakle N.N. mjesečno uz mirovinu zarađivala 1200 eura, to bi primanje prelazilo slobodnu granicu za 363,84 eura ($1200 - 839,16$). 40% od 363,84 iznosi 154,54 eura. Ta bi se suma priručnala N.N. mirovini pa bi ista za navedenu svotu bila umanjena.

Što se sve ubraja u zaradu?

Ističem da se u obzir uzimaju skoro sva dodatna primanja. Iznimku čine primanja koja su oslobođena poreza kao i primanja koja su nastala poreznom olakšicom (Rister Rente). Primanja oslobođena poreza su Novac za nezaposlene II (Arbeitslosengeld II), Temeljno osiguranje (Grundversicherung) i socijalna pomoć. Za izračunavanje dodatne zarade mirovinski fond uzima visinu bruto zarade. Od toga se onda

odbije paušala kako bi se došlo do neto zarade. Paušalno se u pravilu odbija negdje oko 40%. N.N. koja bruto zarađuje 2000 eura odbijanjem paušale od 40% zarađuje netto 1200 eura. Za izračunavanje prihoda mjerodavni

su mjesečni prihodi. Ako udovica ili udovac mjesečno imaju više različitih prihoda, onda se isti zbrajaju. To isto vrijedi za primanja koja udovac ili udovica ostvaruju u inozemstvu. Kod zarade i kod kratkotrajnog primanja od bolesničke blagajne zbog bolesti, ili ureda za rad zbog nezaposlenosti, kao mjesečni dohodak računa se u pravilu prosječna zarada prethodne godine, uključujući i posebna davanja kao što su božićnica ili godišnjica. Tko u prethodnoj godini nije imao dohodaka uzima mu se u obzir mjesečna zarada tekuće godine. N.N. prima od rujna 2005. godine udovičku mirovinu. Nalazi se u radnom odnosu i u 2004. godini je imala ukupnu bruto zaradu zajedno s božićnicom od 24.000 eura. Mirovinski fond joj određuje mjesečnu zaradu od 2000 eura ($24.000 : 12$ mjeseci = 2000). Tko ima redovito neka druga primanja, npr. od iznajmljivanja stana i sl. mjesečna zarada se izračunava tako da se ukupna primanja iz prethodne godine dijele na 12. Ako se radi o jednokratnom primanju, kao mjesečna zarada se uzima $1/12$ od ukupne sume.

Važno upozorenje za žene

Poznato je da žene kod ispunjavanja određenih uvjeta uz propisane odbitke mogu u starosnu mirovinu sa 60 godina. Jedan od bitnih uvjeta je da u životnoj dobi između 40. i 60. godine imaju 10 godina obvezatnog mirovinskog osiguranja. Dobrovoljno uplaćivanje se ne ubraja u obvezatno osiguranje. Događa se da žene, pogotovo one koje primaju udovičku mirovinu, nemaju u navedenom razdoblju 10 godina pokrivenih obvezatnim radnim stažom, premda mjesečno zarađuju do 400 eura (Minijob). Njihov poslodavac doduše uplaćuje paušalni iznos u mirovinsko osiguranje, ali ta se uplata ne vrednuje kao obvezatno osiguranje (Pflichtversicherung). Da bi imale obvezatno osiguranje, žene mogu odustati od oslobađanja plaćanja svoga doprinosa i same uplaćivati 7,5%. Tu će sumu poslodavac onda odbijati od zarade i zajedno sa svojim prilogom slati kao obvezatni prilog na mirovinsko osiguranje. ■

Žene kod ispunjavanja određenih uvjeta uz propisane odbitke mogu u starosnu mirovinu sa 60 godina. Jedan od bitnih uvjeta je da u životnoj dobi između 40. i 60. godine imaju 10 godina obvezatnog mirovinskog osiguranja.

Raj

- Pita svećenik na satu vjeronauka:
- Djeco, koliko su dugo Adam i Eva bili u raju?
 - Do jeseni. – odgovori mali Ante.
 - Zašto baš do jeseni?
 - Pa tada dozrijevaju jabuke.

Ozlijeđeno uho

- Jeste li se već šišali u našem salonu? – uslužno pita frizer.
- A, ne, nisam. Uho sam ozlijedio u jednoj prometnoj nesreći.

Da je šutio...

- Petre, u čemu je razlika između pametna i glupa čovjeka?
- Pаметan čovjek zna u čemu je razlika, a glup pita u čemu je razlika.

Vjeroučiteljske muke

Vjeroučiteljica s djecom ponavlja naučeno gradivo i ujedno provjerava njihovo znanje o vlastitoj vjeri i o različitim religijama. Na pitanje koja je razlika između muslimanskoga i kršćanskog poimanja braka, dobila je ovakav odgovor: „Muslimani smiju imati puno žena, a kršćani samo jednu. A, to se zove monotonija!”

Doručak

- Dvojica sklona piću susrela se na ulici u rane jutarnje sate:
- Jesi li jutros doručkovao? – upita prvi.
 - Ni kapil – spremno mu odgovori kolega.

Rodendanski dar

- Dragi, hoćeš li da ti za rođendan kupim jednu lijepu knjigu?
- Ne draga, hvala, jednu već imam!

U izlogu

- Ulazi žena u trgovinu i odlučno će:
- Htjela bih probati onu haljinu u izlogu.
 - Žao mi je gospodo, ali morat će je ipak probati u kabini.

Pristojno telefoniranje

- Budite sigurni da znate zašto zovete, prije nego nazovete.
- Kad nazovete, pozdravite i predstavite se.
- Ne zovite ni prerano ni prekasno.
- Zovite u neuobičajeno vrijeme samo po dogovoru.
- Ako ste vi započeli razgovor, trebate ga i završiti.
- Kad ste već nazvali, red je ostaviti poruku.
- Ostavljajte kratke i jasne poruke.
- Dva puta ostaviti poruku je dovoljno.
- Ne oklijevajte odgovoriti na poruku s rokom.
- Ako netko zamoli da nazovete, učinite to.
- Ispričajte se zbog pogrešnog poziva.
- Niste dužni reći svoj broj telefona.
- Poziv u nezgodan čas prekinite i nazovite poslije.
- Nakon što telefon pet-šest puta zvoni, prekinite vezu.

- Nema potrebe vikati u slušalicu i mobitel.
- Ne telefonirajte punim ustima.
- Tko je upao u tudi razgovor, treba spustiti slušalicu.
- Nazivajte uporno, ali pristojno.
- Izbjegavajte istodobno telefonirati i razgovarati s nekim.
- Ne prisluškujte tudi razgovor.
- Provjerite vremensku razliku prije interkontinentalnog poziva.
- Poslovnim tajnicama možete i ne morate objašnjavati razlog poziva.
- Ako je broj zauzet, pružite priliku sljedećoj osobi koja čeka pred javnom govornicom.
- Dajte starijima priliku da dođu do telefona.
- Upornim neotesancima možete spustiti slušalicu.
- Na poruku mobitelom, uzvratite porukom.
- Dok vozite, ne razgovarajte mobitelom.

Lazagne s artičokama

Sastojci: suhe lasagne 250 g, maslac 50 g, bešamel 250 g, 2 jaja, 2 meke artičoke, sir po potrebi, sol po potrebi i papar po potrebi.

Pripremanje: ovo jelo možete pripremiti na brzinu ako upotrijebite suhe lasagne koje možete kupiti već gotove. Kuhajte lasagne nekoliko trenutaka u slanoj vodi, prema uputama na omotu. Posložite ih na čistu kuhinjsku krpu i posušite. Očistite artičoke, narežite na kriške i popržite na maslacu, a kad budu skoro zgotovljene, dodajte bešamel i isključite vatru. Pozorno promiješajte i u smjesu dodajte jaja. Kušajte pa posolite i popaprite po ukusu. Maslacem namastite vatrostalnu posudu i slo-

žite red lasagna. Prekrijte smjesom od artičoka, zatim sljedećim slojem lasagna, te nastavite tako dok ne utrošite sve sastojke, a dovršite lasagnama. Pospite ribanim sirom. Stavite u zagrijanu pećnicu na 35 minuta i poslužite vruće.

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

S	V	O	J	A	T	A	T	I	□	V	O	D	A	
V	E	L	I	K	I	Č	E	T	V	R	T	A	K	
A	L	E	M	A	N	□	T	□	R	A	T	K	O	
K	I	N	I	N	O	V	A	C	□	T	O	□	R	
A	K	I	□	T	□	A	N	E	R	A	□	J	D	
K	A	N	T	□	A	L	U	N	I	R	A	N	J	E
A	S	□	S	P	R	E	S	T	I	□	D	□	O	
V	U	K	□	L							U	R	I	N
□	B	O	V	A							S	E	L	□
D	O	L	E	T							K	S	E	T
E	T	E	L	A							R	A	G	A
M	A	R	I	N							S	R	A	M
I	□	I	K	A							□	□	L	J
S	A	K	I	□	C	V	J	E	T	N	I	C	A	
I	T	□	P	E	T	A	□	K	V	I	R	I	N	
J	E	L	E	N	□	N	A	R	O	N	A	□	□	
A	N	A	T	O	M	I	J	A	□	A	N	K	A	
□	E	L	A	N	□	L	A	N	A	□	C	A	R	
F	J	A	K	A	□	A	R	I	S	T	I	D	E	

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

ZAGREB

Premijer Sanader i izaslanstvo Zagrebačke nadbiskupije o Katoličkom sveučilištu

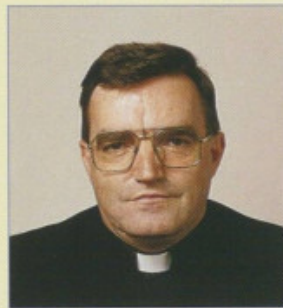
Ugovor o zamjeni nekretnina potpisat će se u drugoj polovici svibnja, a njime će nadbiskupija stupiti u posjed vojarnе Kralj Tomislav za potrebe Sveučilišta.

Predsjednik Vlade Ivo Sanader i izaslanstvo Zagrebačke nadbiskupije na čelu s kardinalom Josipom Bozanićem na sastanku održanom u Vladi 20. travnja razgovarali su o osnivanju Katoličkoga sveučilišta u Zagrebu te su se dogovorili da se ugovor o zamjeni nekretnina potpiše u drugoj polovici svibnja, a kojim će nadbiskupija stupiti u posjed vojarnе Kralj Tomislav za potrebe Sveučilišta. Premijer Sanader i kardinal Bozanić potpisali su 15. srpnja prolekle godine pismo namjere radi što bržeg rješavanja pitanja prostora za buduće Katoličko sveučilište u Zagrebu. Kako se navodi u pismu, hrvatska Vlada i Zagrebačka nadbiskupija sporazumjele su se da u ispunjavanju preuzetih ugovornih obveza Republika Hrvatska Zagrebačkoj nadbiskupiji prenese u vlasništvo vojarnu Kralj Tomislav u Ilici kao prikladnu zamjenu za dio dobara nadbiskupije za koje se procjenjuje da njihovo vraćanje u vlasništvo nadbiskupije nije ostvarivo.

Nakon sastanka premijer Sanader izjavio je da Vlada RH od početka podržava projekt osnivanja Katoličkoga sveučilišta. „Mi ćemo dati svu potrebnu pomoć, kao što smo to učinili i kod svih drugih sveučilišnih institucija u Hrvatskoj nakon što se napravi zamjena nekretnina, a mi u tu svrhu predajemo nekretninu u Ilici. Nakon što Crkva izda određeni dokument o osnivanju, onda će i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Vlada dati svoju suglasnost i nastaviti ćemo na tome dalje raditi“, izjavio je premijer.

Predsjednik Vlade kazao je i kako je na sastanku izvijestio kardinala Bozanića o kratkom susretu koji je imao sa Svetim Ocem Benediktom XVI. za vrijeme Kongresa europske pučke stranke u Rimu i o tome da je Papu pozvao da dođe u Hrvatsku, kad on procjeni da bi za to bilo prikladno vrijeme.

Kardinal Bozanić je nakon sastanka izrazio zadovoljstvo uspješnim sastankom te je podsjetio da Hrvatska biskupska konferencija pokreće osnivanje Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, da je HBK pokrovitelj toga velikog projekta, a da je zadatak osnivanja sveučilišta povjerila Zagrebačkoj nadbiskupiji. Razlog tomu je što će Hrvatsko katoličko sveučilište imati sjedište u Zagrebu, a to je u Zagrebačkoj nadbiskupiji. Kazao je da Zagrebačka nadbiskupija ima neka dobra, koja su joj oduzeta za vrijeme komunističke vladavine i koja joj nisu još vraćena pa je i to prilika da upravo Zagrebačka nadbiskupija upotrijebi i ta dobra u Hrvatsko katoličko sveučilište. To ne može izravno, nego neizravno, tj. ona će se odreći određenih dobara s time da će joj Hrvatska država u zamjenu dati

Predsjednik Vlade dr. Sanader i izaslanstvo Zagrebačke nadbiskupije na čelu s kardinalom Bozanićem razgovarali su o osnivanju Katoličkoga sveučilišta u Zagrebu

određena dobra gdje će biti sjedište Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, kazao je kardinal.

Kardinal je također pojasnio da Katolička Crkva u Hrvatskoj preko Zagrebačke nadbiskupije pokreće jednu inicijativu koja će biti za čovjeka i time želi sudjelovati u segmentu obrazovanja i u formaciji mladih naraštaja. Crkva s Hrvatskim katoličkim sveučilištem ne pokreće nešto što je usko crkveno, nego se u slijedu svoje tradicije želi time dati u službu čovjeka u najširem smislu riječi, gledajući na opće dobro svakog građanina Hrvatske, kazao je.

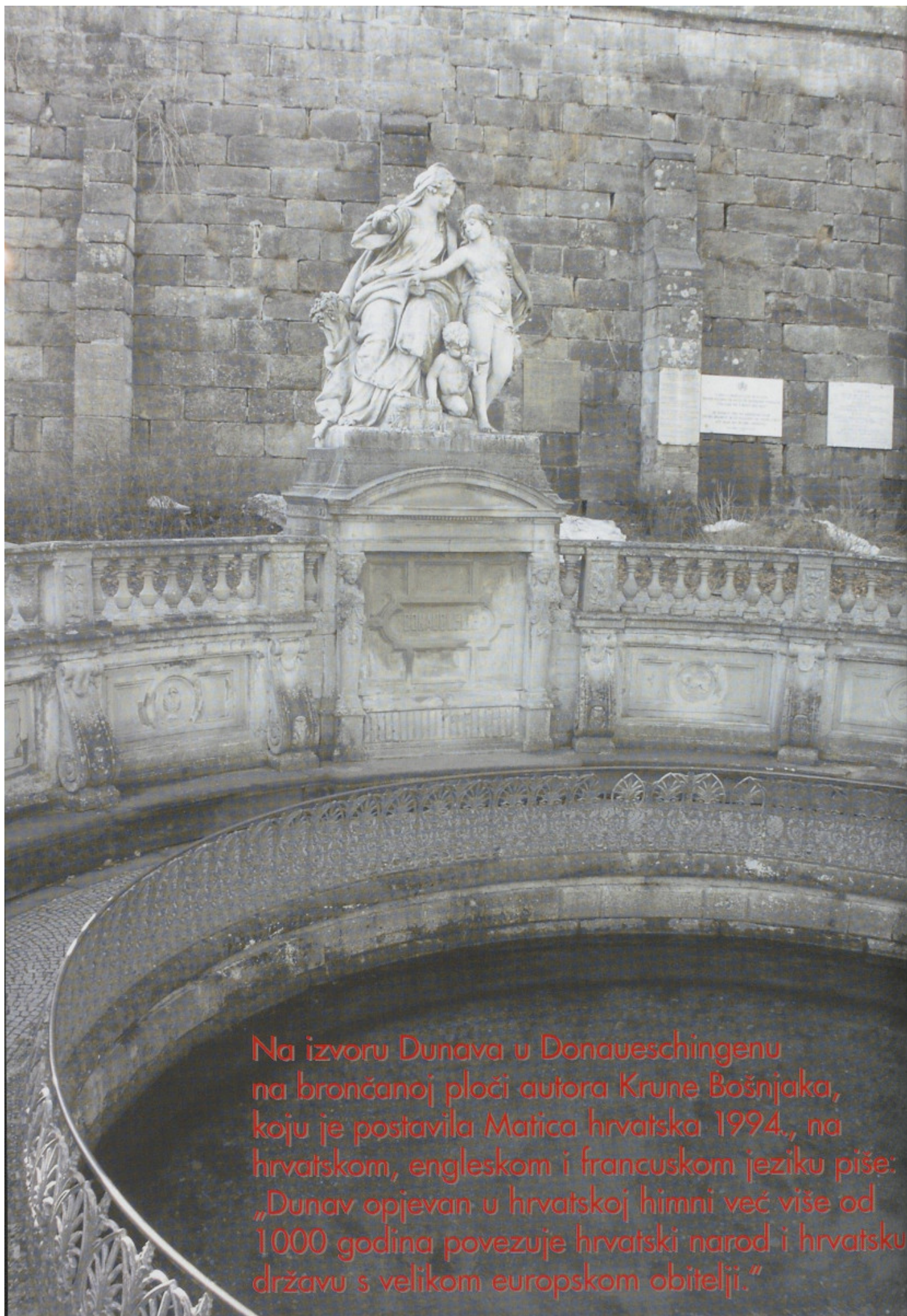
Na upit koje će zgrade biti zamijenjene, kardinal Bozanić je pojasnio da Zagrebačka nadbiskupija procjenjuje neke zgrade u gradu koje su joj oduzete, neće biti u pitanju jedna zgrada, nego više zgrada, a detaljno će se moći doznati kad se popis izvrši i procjena učini. Ide se u procjenu s jedne strane

onih objekata koje mi predajemo odnosno na koje više nećemo polagati pravo i s druge strane objekta, vojarnе Kralja Tomislava u Ilici, kazao je.

Na pitanje kada će biti otvoreno sveučilište i koji će biti studiji, kardinal Bozanić je odgovorio da je osnovano Povjerenstvo za Hrvatsko katoličko sveučilište i da ono radi na dva područja, jedno je organizacija studija i okupljanje ljudi, a drugo je infrastruktura. Kada se riješi pitanje infrastrukture moći će se konkretnije govoriti o studijima, rekao je, dodavši da će studiji započeti postupno te da Katoličko sveučilište neće odmah proraditi u svoj svojoj širini. Kazao je i da bi mu bilo jako drago kada bi sveučilište počelo djelovati s početkom akademske godine 2007/08.

Kardinal je također izrazio želju da Papa što prije pohodi Hrvatsku. (IKA)

Crkva s Hrvatskim katoličkim sveučilištem ne pokreće nešto što je usko crkveno, nego se u slijedu svoje tradicije želi time dati u službu čovjeka u najširem smislu riječi, gledajući na opće dobro svakog građanina Hrvatske, kazao je kardinal Bozanić.

Na izvoru Dunava u Donaueschingenu
na brončanoj ploči autora Krune Bošnjaka,
koju je postavila Matica hrvatska 1994., na
hrvatskom, engleskom i francuskom jeziku piše:
„Dunav opjevan u hrvatskoj himni već više od
1000 godina povezuje hrvatski narod i hrvatsku
državu s velikom europskom obitelji.”